

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๒

ความเป็นมา

ประเทศไทยได้มีการตรากฎหมายว่าด้วยป่าไม้ใช้บังคับโดยประกาศใช้บังคับเป็นฉบับแรกคือ พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ในสมัยคณะรัฐมนตรี ที่มี จอมพล แปลก พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี จากนั้น ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ อีกหลายครั้ง โดยประกาศใช้กฎหมายฉบับแก้ไขเพิ่มเติมอีก ๑๑ ฉบับ ตามลำดับดังนี้

๑. พระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๑
๒. พระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๙๔
๓. พระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๐๓
๔. ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๑ (วันที่ ๖ มกราคม ๒๕๐๒)
๕. ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๑๖ (วันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๑๕)
๖. พระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๘
๗. พระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๒
๘. พระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๒๕
๙. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ พ.ศ. ๒๕๓๒
๑๐. ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐๖/๒๕๕๗ เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยป่าไม้
๑๑. คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๑/๒๕๕๙ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยป่าไม้
๑๒. พระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๒

ในปัจจุบัน กฎหมายว่าด้วยป่าไม้ที่ใช้บังคับอยู่ คือ พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติมรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑. พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔

ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘ วันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๔๘๔ หน้า ๑๔๑๗

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๔๘๔ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ ให้เหมาะสมแก่กาลสมัยยิ่งขึ้น จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๘ หมวดและบทเฉพาะกาล ประกอบด้วยบทบัญญัติทั้งสิ้น ๗๗ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. พระราชบัญญัตินี้ยกเลิกกฎหมายฉบับก่อน ๆ จำนวน ๑๙ ฉบับ และบรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่น ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๓)

๒. กำหนดบทนิยามศัพท์เฉพาะไว้ ๑๗ ข้อ ได้แก่ คำว่า “ป่า” “ไม้” “แปรรูป” “ไม้แปรรูป” “ทำไม้” “ไม้ไหลลอย” “ของป่า” “ไม้พืน” “ซีกลาก” “นำเคลื่อนที่” “ขนาดจำกัด” “ค่าภาคหลวง” “โรงงานแปรรูปไม้” “โรงค้ำไม้แปรรูป” “ตราประทับไม้” “พนักงานเจ้าหน้าที่” และ “รัฐมนตรี” (มาตรา ๔)

๓. กำหนดให้พระราชกฤษฎีกาหรือประกาศรัฐมนตรีซึ่งกำหนดขึ้นตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้คัดค้านประกาศไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอและที่ทำการกำนัน หรือที่สาธารณสุขสถานในท้องที่ซึ่งเกี่ยวข้อง (มาตรา ๕)

๔. การทำไม้และเก็บหาของป่า ซึ่งบัญญัติไว้ในหมวด ๑ แบ่งออกเป็น ๔ ส่วนคือ ส่วนที่ ๑ การกำหนดไม้หวงห้าม ค่าภาคหลวงและขนาดจำกัด ส่วนที่ ๒ การทำไม้หวงห้าม ส่วนที่ ๓ การยกเว้นค่าภาคหลวง ส่วนที่ ๔ ไม้ที่มีใช้ไม้หวงห้าม สรุปสาระสำคัญดังนี้

๔.๑ ไม้หวงห้ามมี ๒ ประเภทคือ ประเภท ก ไม้หวงห้ามธรรมดา และประเภท ข ไม้หวงห้ามพิเศษ (มาตรา ๖)

๔.๒ ไม้สักในป่าทั่วราชอาณาจักร เป็นไม้หวงห้ามประเภท ก ไม้อื่นในป่าท้องที่ใด จะให้เป็นไม้หวงห้ามประเภทใด ให้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา (มาตรา ๗)

๔.๓ การเพิ่มเติมหรือเพิกถอนชนิดไม้หรือเปลี่ยนแปลงประเภทไม้หวงห้าม ให้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา (มาตรา ๘)

๔.๔ รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดอัตราค่าภาคหลวง กำหนดขนาดจำกัดไม้หวงห้ามโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา ๙ และมาตรา ๑๐)

๔.๕ การทำไม้หวงห้ามในป่า ต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่หรือได้รับสัมปทานตามความในพระราชบัญญัตินี้ และต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๑๑)

๔.๖ ห้ามมิให้ผู้รับอนุญาตทำไม้ที่ไม่มีรอยตราอนุญาตของพนักงานเจ้าหน้าที่ประทับไว้ห้ามทำไม้ที่มีขนาดต่ำกว่าขนาดจำกัด (มาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓)

๔.๗ ผู้รับอนุญาตทำไม้ต้องเสียค่าภาคหลวงตามที่กำหนดไว้ (๑) ต้องชำระค่าภาคหลวงล่วงหน้าก่อนหรือต้นละ ๕๐ สตางค์ เมื่อรับใบอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ เว้นแต่ในท้องที่ใดที่คณะกรรมการจังหวัดได้ประกาศโดยรับอนุมัติจากรัฐมนตรีให้งดเว้นไม่ต้องเรียกเก็บเงินค่าภาคหลวงล่วงหน้า (๒) ต้องชำระค่าภาคหลวงให้เสร็จสิ้นภายในกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันที่พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งจำนวนค่าภาคหลวงสำหรับไม้นั้นให้ทราบ ถ้าผู้รับอนุญาตไม่ชำระค่าภาคหลวงให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด ให้ไม้นั้นตกเป็นของแผ่นดิน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตให้ผ่อนผันการชำระค่าภาคหลวงต่อไปตามข้อกำหนดในกฎกระทรวง แต่ในกรณีการทำไม้พืนหรือทำไม้เผาถ่าน ไม่ต้องเสียค่าภาคหลวง (มาตรา ๑๔)

๔.๘ การชำระค่าภาคหลวง การหักกลบสลับกันกับค่าภาคหลวงไม้ที่ทำออก (มาตรา ๑๕ และ มาตรา ๑๖)

๔.๙ กำหนดมิให้ใช้บังคับในส่วนการทำไม้หวงห้ามในกรณีพนักงานเจ้าหน้าที่จัดกระทำไปเพื่อการค้นคว้าหรือการทดลองทางวิชาการ หรือในกรณีผู้เก็บหาเศษไม้ตายแห้งที่ล้มขอนนอนไพรซึ่งมิใช่ไม้สักหรือไม้หวงห้ามประเภท ข ไปสำหรับใช้สอยในบ้านเรือน (มาตรา ๑๗)

๔.๑๐ กำหนดให้อำนาจรัฐมนตรีในการอนุญาตแตกต่างจากข้อกำหนดเป็นการชั่วคราวได้ หากเห็นว่าการทำไม้หวงห้าม ขนาดจำกัด อัตราค่าภาคหลวงซึ่งกำหนดไว้แล้วนั้น มีกรณีพิเศษเกิดขึ้น (มาตรา ๑๘)

๔.๑๑ นอกจากไม้สัก ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจอนุญาตให้ทำไม้โดยยกเว้นค่าภาคหลวงได้ เพื่อใช้สอยส่วนตัวสำหรับปลูกสร้างหรือการเปลี่ยนแปลงต่อเติมบ้านเรือน เพื่อใช้สอยส่วนตัวสำหรับเครื่องมือหรือสิ่งอื่นที่ใช้ประกอบหรือเกี่ยวเนื่องในการกสิกรรมและการเลี้ยงสัตว์หรือการประมงหรือทำรั้วเพื่อป้องกันภัยอันตราย การยกเว้นค่าภาคหลวง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาอนุญาตตามควรแก่ความจำเป็น (มาตรา ๑๙ ถึงมาตรา ๒๓)

๔.๑๒ คณะกรรมการจังหวัดโดยอนุมัติจากรัฐมนตรี มีอำนาจประกาศเว้นไม้หวงห้ามบางชนิดจากการอนุญาตโดยยกเว้นค่าภาคหลวง (มาตรา ๒๔)

๔.๑๓ ไม้ที่มีไม้หวงห้าม ซึ่งบุคคลทำไม้หรือเจาะหรือสับหรือเผาได้โดยไม่ต้องรับอนุญาต รวมทั้งถ่านที่เกิดจากไม้นั้น เมื่อผู้ใดนำถ่านป่าไม้ต้องเสียค่าภาคหลวง ยกเว้นกรณีนำเศษไม้ ปลายไม้ หรือไม้ฟืนไปใช้สอยในบ้าน ซึ่งรัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดอัตราค่าภาคหลวง แต่อย่างสูงต้องไม่เกินเมตรลูกบาศก์ละสองบาท (มาตรา ๒๕)

๔.๑๔ ของป่าหวงห้าม การกำหนดของป่าหวงห้ามในท้องที่ใด ตลอดจนการเพิ่มเติมหรือเพิกถอนของป่าหวงห้ามในท้องที่ใด ให้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา การเก็บหาของป่าหวงห้ามในป่าต้องได้รับอนุญาตหรือได้รับสัมปทานและต้องเสียค่าภาคหลวงกับทั้งปฏิบัติตามข้อกำหนดในกฎกระทรวง โดยรัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดอัตราค่าภาคหลวง นอกจากนี้ กำหนดห้ามตัดหรือโค่นต้นยวนผึ่ง หรือต้นไม้ที่ผึ่งจับทำรัง ยกเว้นกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่จัดกระทำเพื่อประโยชน์ในการบำรุงป่า การค้นคว้า การทดลองทางวิชาการ อย่างไรก็ตาม รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดเกี่ยวกับการเก็บหาของป่าหวงห้าม อัตราค่าภาคหลวงแตกต่างจากข้อกำหนดได้เป็นการชั่วคราวในกรณีพิเศษ (มาตรา ๒๗-มาตรา ๓๓)

๕. ตราประทับไม้ บัญญัติไว้ในหมวด ๒ โดยกำหนดเกี่ยวกับการใช้ตราประทับไม้ของรัฐบาล การใช้ตราประทับไม้ของเอกชน การจดทะเบียน การรับอนุญาต เงื่อนไขการใช้ และค่าธรรมเนียมให้เป็นไปตามกฎกระทรวงกำหนด ถ้าหากตราประทับไม้ของเอกชนสูญหายต้องแจ้งพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นหนังสือ (มาตรา ๓๔-๓๗)

๖. ไม้และของป่าระหว่างเคลื่อนที่ บัญญัติไว้ในหมวด ๓ ประกอบด้วย ส่วนที่ ๑ การนำเคลื่อนที่ ส่วนที่ ๒ การควบคุมไม้ในลำน้ำ

๖.๑ กำหนดกรณีผู้นำไม้หรือของป่าเคลื่อนที่ ต้องมีใบเบิกทางของพนักงานเจ้าหน้าที่กำกับไปด้วย หากเคลื่อนที่ล่องดำนป่าไม้ต้องแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ประจำดำนนั้น ห้ามเคลื่อนที่ผ่านดำนในเวลากลางคืน

เว้นแต่ เมื่อมีข้อกำหนดอย่างอื่นในสัมปทาน ใบอนุญาตหรือใบเบิกทาง หรือเมื่อทบวงการเมืองใดได้ตกลงกับ กรมป่าไม้ไว้เป็นอย่างอื่น ตามมาตรา ๔๒ (มาตรา ๓๘-มาตรา ๔๒)

๖.๒ การควบคุมไม้ในลำน้ำ โดยให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศกำหนดเขตควบคุมไม้ในลำน้ำ ผู้รับอนุญาตเก็บไม้ไหลลอย ให้เป็นไปตามข้อกำหนดในกฎกระทรวง และทุกปีในเดือนกุมภาพันธ์และสิงหาคม ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประกาศ โฆษณาเกี่ยวกับไม้ไหลลอยซึ่งอยู่ในความครอบครองพนักงานเจ้าหน้าที่คืนให้แก่ เจ้าของเรียกเอาภายในเวลาที่กำหนด โดยผู้มีสิทธิ์ได้รับไม้คืนต้องชำระค่ารางวัลและค่าธรรมเนียมตามอัตรา ที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๔๓-มาตรา ๔๖)

๗. การควบคุมการแปรรูปไม้ บัญญัติไว้ในหมวด ๔ โดยกำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดท้องที่ เขตควบคุมการแปรรูปไม้โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา ๔๗)

๗.๑ ภายในเขตการควบคุมการแปรรูปไม้ ห้ามมิให้ผู้ใดแปรรูปไม้ ตั้งโรงงานแปรรูปไม้ ตั้งโรงค้ำไม้ แปรรูปหรือมีไม้แปรรูปไว้ในครอบครองเกิน ๐.๒๐ ลูกบาศก์เมตร (มาตรา ๔๘)

๗.๒ ผู้ใดจะทำการแปรรูปไม้ ตั้งโรงงานแปรรูปไม้ ตั้งโรงค้ำไม้แปรรูปหรือมีไม้แปรรูปไว้ใน ครอบครองเกิน ๐.๒๐ ลูกบาศก์เมตรให้ยื่นคำขออนุญาตและปฏิบัติตามข้อกำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๔๙)

๗.๓ ผู้รับอนุญาตทำการแปรรูปไม้ ตั้งโรงงานแปรรูปไม้ ตั้งโรงค้ำไม้แปรรูปหรือมีไม้แปรรูปไว้ใน ครอบครอง หรือจะกระทำการแปรรูปไม้ หรือนำไม้เข้ามาในโรงงานแปรรูปไม้ ตั้งโรงค้ำไม้แปรรูปได้แต่เฉพาะ ได้ชำระค่าภาคหลวง เว้นแต่ไม้ที่นั้นได้รับการยกเว้นค่าภาคหลวง ห้ามผู้รับอนุญาตทำการแปรรูปไม้ในเวลา กลางคืน ไว้แต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากพนักงานเจ้าหน้าที่ โดยพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจตรวจการ แปรรูปไม้และกิจการของผู้รับอนุญาตได้ (มาตรา ๕๐-๕๓)

๘. การแผ้วถางป่า บัญญัติไว้ในหมวด ๕ โดยกำหนดห้ามมิให้ผู้ใดแผ้วถางป่าที่ยังไม่เคยถูกแผ้วถาง ในพื้นที่นั้นมาก่อน และทิ้งร้างมานานเกิน ๑๐ ปี หากฝ่าฝืนให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าบุคคลนั้นเป็นผู้แผ้วถางป่านั้น (มาตรา ๕๔-มาตรา ๕๕)

๙. กำหนดบทเบ็ดเตล็ดไว้ในหมวด ๖ เกี่ยวกับ การโอนใบอนุญาตที่ได้ออกให้ตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ก่อน ส่วนในกรณีผู้รับอนุญาตตาย ทายาทหรือผู้จัดการมรดกจะทำ การแทนตามใบอนุญาตต่อไปได้ จะต้องยื่นคำขออนุญาตภายในระยะเวลาที่กำหนด รวมทั้งกำหนดเกี่ยวกับการ ต่อใบอนุญาต การสั่งพักใบอนุญาต และการเพิกถอนใบอนุญาต การปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ที่เกี่ยวกับ ความผิดอาญา การโอนไม้หรือของป่าที่ผู้รับอนุญาตหรือผู้รับสัมปทาน กระทำก่อนที่ได้ชำระค่าภาคหลวงหรือ ก่อนที่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นหนังสือ จะยกขึ้นเป็นข้ออ้างเพื่อใช้แก่เจ้าพนักงานหาได้ไม่ นอกจากนี้ กำหนดให้บรรดาหนี้ค่าภาคหลวงที่ค้างชำระถือเป็นหนี้ค่าภาษีอากรที่ค้างชำระแก่รัฐบาล (มาตรา ๕๖- มาตรา ๖๘)

๑๐. กำหนดบทกำหนดโทษไว้ในหมวด ๗ อาทิ กำหนดโทษสำหรับผู้ใดมิไว้ในครอบครองซึ่งไม้หวงห้าม อันยังมิได้แปรรูปกับทั้งมิได้มีรอยตราค่าภาคหลวงประทับไว้ ผู้ได้รับไว้ ซ่อนเร้น จำหน่ายหรือช่วยพาเอาไปเสีย ให้พ้นซึ่งไม้หรือของป่า เป็นต้น และบรรดาไม้หรือของป่าอันได้มาหรือมิไว้เนื่องจากการกระทำผิดต่อ พระราชบัญญัตินี้ ให้ริบเสียทั้งสิ้น (มาตรา ๖๙-มาตรา ๗๔)

๑๑. กำหนดเกี่ยวกับ การรักษาการพระราชบัญญัตินี้ไว้ในหมวด ๘ มาตรา ๗๕ และหมวด ๙ บทเฉพาะกาล มาตรา ๗๖ และมาตรา ๗๗

๒. พระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๖๕ ตอนที่ ๖๘ วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ หน้า ๗๖๘

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๑ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๕๑ บางมาตรา ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น พระมหากษัตริย์โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๕ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙ โดยกำหนดนอกจากไม้สักให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการขึ้นจังหวัด เป็นอย่างสูงมีอำนาจให้ทำไม้โดยยกเว้นค่าภาคหลวงได้ เช่น กรณีใช้สอยส่วนตัวสำหรับการปลูกสร้าง สำหรับเครื่องมือ เพื่อการกุศลหรือสาธารณประโยชน์ เป็นต้น (มาตรา ๓)

๒. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๔ โดยกำหนดให้คณะกรรมการจังหวัดโดยอนุมัติจากรัฐมนตรี มีอำนาจประกาศเว้นไม้หวงห้ามชนิดที่มีค่าหรือหายากการอนุญาตโดยยกเว้นค่าภาคหลวงหรือกำหนดปริมาณไม้บางชนิดที่จะพึงอนุญาตโดยยกเว้นค่าภาคหลวงตามความในส่วนนี้ (มาตรา ๔)

๓. พระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๔

ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๖ ตอนที่ ๖๘ วันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๔ หน้า ๑๐๒๖

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๔ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยป่าไม้

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๔ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๒๐ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. แก้ไขบทนิยามศัพท์ คำว่า “แปรรูป” “ไม้แปรรูป” และ “ขนาดจำกัด” โดยให้ยกเลิกความใน (๓) (๔) และ (๑๑) ของมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้แทนตามลำดับ (มาตรา ๓)

๒. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗ โดยกำหนดให้ไม้สักทั่วไปในราชอาณาจักรไม่ว่าจะขึ้นอยู่ในที่ใดเป็นไม้หวงห้ามประเภท ก. ไม้อื่นในป่าท้องที่ใด จะให้เป็นไม้หวงห้ามประเภทใด ให้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา ไม้สักที่มีได้ขึ้นอยู่ในป่า เจ้าของที่ดินจะขอทำไม้เพื่อใช้สอยส่วนตัวสำหรับการปลูกสร้างหรือการเปลี่ยนแปลง ต่อเติมบ้านเรือน เครื่องมือหรือสิ่งอื่นที่ใช้ประกอบหรือเกี่ยวเนื่องในการกสิกรรม การเลี้ยงสัตว์ การลากเข็น การทำเรือหรือการประมง หรือทำรั้วเพื่อป้องกันภัยอันตรายได้โดยไม่จำกัดจำนวน และไม่ต้องเสียเงินค่าภาคหลวง การขอทำไม้ ให้ยื่นคำขออนุญาตต่อคณะกรรมการอำเภอแห่งท้องที่ที่ไม้นั้นขึ้นอยู่ และให้คณะกรรมการอำเภอสอบสวนพิจารณาและสั่งอนุญาตหรือไม่ภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่ยื่นคำขออนุญาต (มาตรา ๔)

๓. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดอัตราค่าภาคหลวง ทรัพย์สินสักหรือไม้หวงห้ามประเภท ข. ให้กำหนดตามชนิดและปริมาณของไม้เป็นท้องที่หรือเป็นราย ๆ ไป แต่ไม่เกินกว่าลูกบาศก์เมตรละห้าสิบบาท สำหรับไม้อื่น ให้กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาตามชนิดและปริมาณของไม้เป็นท้องที่ ๆ ไป แต่ไม่เกินกว่าลูกบาศก์เมตรละยี่สิบบาท สำหรับไม้พืนหรือไม้เผาถ่านที่ทำจากไม้หวงห้าม ให้กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นท้องที่ ๆ ไป แต่ไม่เกินกว่าลูกบาศก์เมตรละสามบาท ถ้าได้เผาเป็นถ่านแล้ว ให้เก็บในอัตราสองเท่าค่าภาคหลวงของไม้พืนหรือไม้เผาถ่าน สำหรับไม้หรือถ่านที่นิยมซื้อขายกันตามมาตรฐานอื่นนอกจากเป็นลูกบาศก์เมตร จะกำหนดอัตราค่าภาคหลวงแตกต่างจากที่บัญญัติไว้ก็ได้ แต่อย่างสูงต้องไม่เกินร้อยละสิบแห่งราคาตลาดในราชอาณาจักรซึ่งเฉลี่ยจากราคาไม้หรือถ่านอย่างนั้น ๆ (มาตรา ๕)

๔. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑ เกี่ยวกับ ผู้ใดทำไม้ หรือเจาะ หรือสับ หรือเผา หรือทำอันตราย ด้วยประการใด ๆ แก่ไม้หวงห้าม ต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือได้รับสัมปทานตามความในพระราชบัญญัตินี้ และต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในกฎกระทรวงหรือในการอนุญาต (มาตรา ๖)

๕. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการเสียค่าภาคหลวง โดยกำหนดให้ผู้รับอนุญาตทำไม้ต้องเสียค่าภาคหลวงตามพระราชบัญญัตินี้กำหนดไว้ เช่น ต้องชำระค่าภาคหลวงล่วงหน้า ต้องชำระค่าภาคหลวงให้เสร็จสิ้นภายในกำหนดสามสิบวัน กำหนดให้ไม้ส่วนที่เกินจำนวนจากที่ชำระค่าภาคหลวงล่วงหน้าไว้แล้วตกเป็นของแผ่นดิน เป็นต้น (มาตรา ๗)

๖. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕ โดยบัญญัติว่า “การชำระค่าภาคหลวงสำหรับไม้หวงห้ามชนิดใด ถ้าผู้รับอนุญาตขอชำระในเมื่อไม้นั้นได้แปรรูปแล้ว ต้องชำระตามปริมาณของไม้แปรรูป ในอัตราสองเท่าค่าภาคหลวงที่กำหนดไว้สำหรับไม้ชนิดนั้น ๆ” (มาตรา ๘)

๗. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๒ เกี่ยวกับ ผู้ได้รับอนุญาตตามความในส่วนนี้จะใช้ไม้ในกิจการอื่นใด ผิดไปจากที่ระบุไว้ในใบอนุญาต หรือผิดจากคำรับรอง หรือโอน หรือจำหน่ายไม้นั้นโดยประการใดหาได้ไม่ เว้นแต่จะได้รับการอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ (มาตรา ๙)

๘. ยกเลิกความใน ส่วนที่ ๔ ของหมวด ๑ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ เสียทั้งสิ้น (มาตรา ๑๐)

๙. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๙ เกี่ยวกับเก็บหาของป่าหวงห้ามหรือทำอันตรายด้วยประการใด ๆ แก่ของป่าหวงห้ามในป่า ต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ และต้องเสียค่าภาคหลวง กับทั้งต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในกฎกระทรวงหรือในการอนุญาต สำหรับการอนุญาตโดยวิธีผูกขาด ให้กระทำได้เฉพาะในกรณีของป่าหวงห้ามเป็นของมีค่าหรือหายากหรือเฉพาะในเขตป่าที่ห่างไกลและกันดาร หรือมีความจำเป็นในวิธีการเก็บหาอันจำต้องให้อนุญาตโดยวิธีผูกขาด (มาตรา ๑๑)

๑๐. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๕ เกี่ยวกับตราประทับไม้ของเอกชน จะใช้ประทับไม้ได้ต่อเมื่อเจ้าของตราได้นำจดทะเบียนและได้รับอนุญาตแล้ว เมื่อใบอนุญาตสิ้นสุดลงด้วยประการใด ๆ เจ้าของตราหรือผู้ครอบครองต้องนำตราขึ้นไปทำลายต่อหน้าพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในกำหนดเก้าสิบวัน การจดทะเบียน การรับอนุญาต พร้อมทั้งเงื่อนไขในการใช้ตราและค่าธรรมเนียมในการนั้น ๆ ให้เป็นไปตามข้อกำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๑๒)

๑๑. แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติรองรับเงื่อนไขการกระทำอันเป็นข้อยกเว้น เช่น การกระทำเพียง เลื่อย ตัด ลิด ขุด หรือถากซ่อมไม้เพื่อทำเป็นซุงท่อน ไม้เหลี่ยมโกลน ไม้เรียวโกลน เสาดากหรือหมอนรถ หรือเพื่อทำไม้พิน หรือทำไม้เผาถ่าน หรือเลื่อยผ่าเพียงเพื่อความจำเป็นในการชักลาก หากพนักงานเจ้าหน้าที่ระบุไว้ในใบอนุญาตทำไม้ ให้กระทำการนั้น ๆ ได้และผู้รับอนุญาตได้กระทำการนั้น ๆ ก่อนนำเคลื่อนที่จากบริเวณต่อไม้ การแปรรูปไม้ที่แปรรูปมาแล้วจากไม้ซุงหรือไม้ท่อนอันมิใช่เพื่อการค้า การแปรรูปไม้หรือมีไม้แปรรูปที่ไม่ต้องเสียค่าภาคหลวง เป็นต้น (มาตรา ๑๓ แก้ไขมาตรา ๕๐)

๑๒. ห้ามมิให้ผู้ใดทำการแผ้วถางป่าที่ยังไม่เคยถูกแผ้วถางในพื้นที่นั้นมาก่อนเลย หรือที่ได้เคยถูกแผ้วถางมาแล้วและได้ทิ้งร้างมาเกินห้าปี เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นหนังสือ หรือในเขตที่รัฐมนตรีประกาศให้แผ้วถางได้โดยไม่ต้องรับอนุญาต (มาตรา ๑๔ แก้ไขมาตรา ๕๔)

๑๓. ใบอนุญาตที่ออกให้ตามความในพระราชบัญญัตินี้ ให้เป็นไปตามแบบและข้อกำหนดในกฎกระทรวงและในกรณีเฉพาะเรื่อง ถ้ารัฐมนตรีเห็นสมควรจะกำหนดให้ผู้รับอนุญาตปฏิบัติเพิ่มเติมประการใดอีก ก็ให้มีอำนาจกำหนดได้ ในกรณีการทำไม้หรือเก็บหาของป่าโดยการให้สัมปทาน การอนุญาตโดยวิธีผูกขาด หรือการอนุญาตในกรณีพิเศษตามมาตรา ๑๘ หรือการอนุญาตเพื่อการค้าในป่าสงวนป่าคุ้มครองหรือป่าที่ได้เตรียมการสงวนหรือคุ้มครอง หรือได้กำหนดโครงการทำไม้หรือเก็บหาของป่าไว้แล้วนั้น รัฐมนตรีจะกำหนดให้ผู้รับสัมปทาน หรือผู้รับอนุญาตทำการบำรุงป่า ตามคำสั่งและวิธีการที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนด หรือจะให้ออกค่าใช้จ่ายเพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการเองก็ได้ แต่ในกรณีหลังนี้ห้ามมิให้เรียกค่าใช้จ่ายเกินสามเท่าค่าภาคหลวง หรือถ้าเห็นว่าการเรียกเก็บเงินตามอัตราค่าภาคหลวงไม่เหมาะสมสำหรับกรณีใด จะเรียกเก็บตามอัตราพื้นที่ป่าที่ได้รับสัมปทานหรือรับอนุญาตไม่เกินร้อยละสิบบาทสำหรับกรณีนั้นก็ได้ (มาตรา ๑๕ แก้ไขมาตรา ๕๘)

๑๔. แก้ไขบทลงโทษมาตรา ๖๙ มาตรา ๗๓ เกี่ยวกับ ผู้ใดมิไว้ในครอบครองซึ่งไม้หวงห้ามอันยังมิได้แปรรูปกับทั้งมิได้มีรอยตราค่าภาคหลวงประทับไว้ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าได้ไม้นั้นมาโดยชอบด้วยกฎหมาย

มีความผิด ผู้ใดกระทำการฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติมาตรา ๗ วรรคสอง มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๓๑ มาตรา ๔๓ วรรคสอง หรือมาตรา ๔๘ มีความผิด (มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗)

๑๕. กำหนดให้ยกเลิกอัตราค่าธรรมเนียมตามบัญชีต่อท้ายพระราชบัญญัติ ป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และให้ใช้อัตราค่าธรรมเนียมตามบัญชีต่อท้ายพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๑๘)

๑๖. สัมปทานและใบอนุญาตผูกขาดที่ได้ออกให้แก่ผู้ใด เพื่อการทำไม้หรือเก็บหาของป่าไว้แล้ว ในวันใช้พระราชบัญญัตินี้ อันขัดต่อบทบัญญัติมาตรา ๑๑ หรือมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๖ และมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้คงใช้ได้ต่อไป เพียงเท่าที่กำหนดอายุของสัมปทานหรือใบอนุญาตผูกขาดนั้น (มาตรา ๑๙)

๔. ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๑ ลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๐๒

ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๖ ตอนที่ ๓ วันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๐๒ หน้า ๓

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๐๒ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ไม้ในป่าทรัพยากรสำคัญของชาติ และการทำไม้ซึ่งมิได้อยู่ในความควบคุมโดยถูกต้องเป็นภัยอันร้ายแรง และโดยที่ปรากฏว่าขณะนี้ได้มีการทำไม้ด้วยวิธีการอันไม่สุจริตเช่นใช้วิธีแสดงเท็จ อ้างว่าที่ป่าที่ทำไม้เป็นที่ดินที่อยู่ในสิทธิครอบครองของเอกชน เป็นเหตุทำให้ไม้ในป่าซึ่งควรสงวนถูกทำลายไปเป็นจำนวนมาก คณะปฏิวัติเห็นเป็นการจำเป็นต้องระงับความเสียหายนั้น และเห็นสมควรให้มีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายว่าด้วยป่าไม้เสียใหม่ให้รัดกุม แต่ก่อนที่จะได้มีการแก้ไข ควรที่จะมีข้อกำหนดบางประการเพื่อป้องกันและระงับความเสียหายดังที่ได้กล่าวแล้ว

สรุปสาระสำคัญของประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๑

ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๑ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๕ ข้อ สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ตั้งแต่วันประกาศนี้เป็นต้นไป ไม้สักและไม้ยางไม่ว่าจะขึ้นอยู่ ณ ที่ใด เพื่อประโยชน์แก่การทำไม้เพื่อการค้า ให้ถือว่าเป็นไม้ในป่า เว้นแต่ในกรณีที่เกี่ยวข้องกับไม้ยางซึ่งขึ้นอยู่ในที่ดินที่เอกชนถือกรรมสิทธิ์โดยมีโฉนดที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยที่ดิน (ข้อ ๑)

๒. กำหนดให้พักการทำไม้สักและไม้ยางซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ได้อนุญาตให้ทำ โดยอาศัยเหตุว่าที่ดินที่ทำไม้นั้นเป็นที่ดินอยู่ในสิทธิครอบครองของเอกชนโดยไม่มีโฉนดที่ดินเสียทั้งสิ้นมีกำหนดเวลาหนึ่งร้อยยี่สิบวัน นับแต่วันประกาศนี้ ทั้งนี้ ไม่กระทบกระเทือนถึงไม้ที่ได้ชำระค่าภาคหลวงหรือได้ชำระราคาขายต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ครบถ้วนแล้ว (ข้อ ๒)

๓. เพื่อบรรเทาความเสียหายแก่ผู้ได้รับอนุญาตทำไม้สักและไม้ยางเพื่อการค้าโดยสุจริตก่อนวันประกาศนี้ ให้กระทรวงเกษตรและกระทรวงมหาดไทยจัดตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งหรือหลายคณะ แต่ละคณะมีจำนวนไม่น้อยกว่าสามคน ไปตรวจพิสูจน์ที่ดินที่ไม้นั้นขึ้นอยู่ เมื่อเห็นว่าที่ดินอยู่ในลักษณะที่ได้ทำประโยชน์อันควรที่จะได้รับคุ้มครองจากเจ้าพนักงานตามกฎหมายที่ดินโดยถูกต้อง ให้อธิบดีกรมป่าไม้

สั่งให้เพิกถอนการพักการทำไม้ตามความในข้อ ๒ ถ้าคณะกรรมการเห็นว่า การที่ได้รับคำรับรองจากเจ้าพนักงานว่าที่ดินได้ทำประโยชน์แล้วนั้นไม่ต้องด้วยลักษณะอันควรที่จะได้รับคำรับรองตามนัยแห่งกฎหมายว่าด้วยที่ดินแล้ว ก็ให้อธิบดีกรมป่าไม้สั่งเพิกถอนการอนุญาตการทำไม้นั้นเสีย การสั่งเพิกถอนการอนุญาตไม่กระทบกระเทือนถึงไม้ที่ได้ชักลากมารวมหมอนไว้แล้ว ณ ที่ที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดให้ไว้ ผู้ถูกสั่งเพิกถอนการอนุญาตตามความในข้อนี้ มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งของอธิบดีกรมป่าไม้ต่อปลัดกระทรวงเกษตรได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันถูกสั่งเพิกถอน และให้ปลัดกระทรวงเกษตรวินิจฉัยอุทธรณ์ให้เสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์คำวินิจฉัยของปลัดกระทรวงเกษตรเป็นที่สุด (ข้อ ๓)

๔. การอนุญาตให้ทำไม้เพื่อใช้สอยส่วนตัว หรือเพื่อการกุศล หรือสาธารณประโยชน์ตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๙๔ และตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๑ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่อนุญาตได้มีจำนวนจำกัดตามระเบียบที่กระทรวงเกษตรจะได้กำหนดขึ้นไว้ และในการพิจารณาคำขออนุญาตตามความในมาตรา ๗ และมาตรา ๑๙ ที่กล่าวข้างต้น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่สั่งการภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันขออนุญาต (ข้อ ๔)

๕. ผู้ถูกพักการทำไม้ตามความในข้อ ๒ ผู้ใด ทำไม้ภายในระยะเวลาพักการทำไม้ก่อนที่อธิบดีกรมป่าไม้สั่งเพิกถอนการพักการทำไม้ ให้ถือว่าผู้นั้นทำไม้โดยมิได้รับอนุญาตมีความผิดตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ และให้เป็นความผิดซึ่งอยู่ในอำนาจศาลทหารที่จะพิจารณาพิพากษาตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๖ (ข้อ ๕)

๕. พระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๐๓

ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๖๒ ฉบับพิเศษ วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๐๓ หน้า ๑๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๐๓ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ บางมาตรามีข้อความไม่รัดกุมเหมาะสมกับกาลสมัย โดยเฉพาะบทกำหนดโทษ กำหนดไว้ต่ำมากไม่ทำให้ผู้กระทำผิดเกรงกลัวหรือเข็ดหลาบเป็นช่องทางให้มีการลักลอบตัดฟันไม้ทำลายป่า รวมทั้งลักลอบทำการแผ้วถางป่ามากขึ้นเพราะไม้หรือของป่าทุกชนิดมีราคาสูงขึ้น จึงเป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมเสียใหม่ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันเพื่อเป็นการป้องกันการทำลายป่า อันเป็นทรัพยากรของชาติให้มีสภาพอันจะอำนวยประโยชน์แก่รัฐและประชาชนด้วยดีสืบไป

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๐๓ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๒๒ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ยกเลิกความในข้อ ๑ และข้อ ๔ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๑ (มาตรา ๓)
๒. แก้ไขบทนิยามคำว่า “ไม้แปรรูป” (มาตรา ๔ แก้ไขมาตรา ๔ (๔))
๓. แก้ไขโดยกำหนดให้ไม้สักและไม้ยางทั่วไปในราชอาณาจักรไม่ว่าจะขึ้นอยู่ที่ใด เป็นไม้หวงห้ามประเภท ก ไม้อื่นในป่าจะให้เป็นไม้หวงห้ามประเภทใด ให้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา (มาตรา ๕ แก้ไขมาตรา ๗)
๔. แก้ไขให้รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดอัตราค่าภาคหลวงสำหรับไม้หวงห้าม (มาตรา ๖ แก้ไขมาตรา ๙)
๕. ยกเลิกส่วนที่ ๓ ว่าด้วยการยกเว้นค่าภาคหลวง มาตรา ๑๙ ถึง มาตรา ๒๔ (มาตรา ๗)
๖. กำหนดเพิ่มมาตรา ๓๙ ทวิ ผู้รับอนุญาตตั้งโรงงานแปรรูปไม้ หรือโรงค้ำไม้ อาจออกหนังสือกำกับไม้ (ใบเบิกทาง) เพื่อนำไม้แปรรูปเคลื่อนที่จากสถานที่ได้รับอนุญาตไปยังสถานที่แห่งหนึ่งได้ โดยให้ใช้แบบที่อธิบดีกรมป่าไม้กำหนด (มาตรา ๘)
๗. แก้ไขมาตรา ๔๐ โดยกำหนดให้ผู้ใดนำไม้หรือของป่าเคลื่อนที่เข้าด่านป่าไม้ต้องแจ้งพนักงานเจ้าหน้าที่ประจำด่าน แสดงใบเบิกทางกำกับภายในกำหนดห้าวันนับแต่วันที่เข้าเขตด่านนั้น และแก้ไขมาตรา ๕๑ โดยกำหนดเงื่อนไขกรณีผู้รับอนุญาตจะมีไม้ไว้ในครอบครองในสถานที่ที่ได้รับอนุญาตของตนได้เฉพาะไม้อย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น ไม้ที่ได้ชำระค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่า ได้รับอนุญาตไม่ต้องเสียค่าภาคหลวง ได้รับซื้อจากทางราชการ มีใบเบิกทางกำกับไม้แปรรูป เป็นต้น (มาตรา ๙ และมาตรา ๑๐)
๘. แก้ไขเกี่ยวกับกำหนดห้ามทำการแผ้วถางป่า หรือทำการก่อสร้างป่าเผาป่า เว้นแต่จะกระทำในเขตที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษาหรือโดยได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ (มาตรา ๑๑ แก้ไขมาตรา ๕๔)
๙. แก้ไขเกี่ยวกับกำหนดบทลงโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินสี่พันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ สำหรับผู้ใดมีไม้หวงห้ามอันยังมีได้แปรรูปไว้ในครอบครองโดยมิชอบ ถ้าเป็นไม้สัก ไม้ยาง หรือไม้หวงห้ามประเภท ข กำหนดโทษจำคุกสูงขึ้น (มาตรา ๑๒ แก้ไขมาตรา ๖๙)
๑๐. แก้ไขมาตรา ๗๑ มาตรา ๗๒ มาตรา ๗๒ ทวิ มาตรา ๗๒ ตริ มาตรา ๗๓ มาตรา ๗๔ ทวิ โดยแก้ไขบทกำหนดโทษใหม่ให้เหมาะสม (มาตรา ๑๓-มาตรา ๑๘)
๑๑. กำหนดให้บทบัญญัติ มาตรา ๕ และมาตรา ๗ ไม่กระทบกระทั่งบรรดาใบอนุญาตการทำไม้ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ จนกว่าใบอนุญาตนั้น ๆ จะสิ้นอายุ (มาตรา ๑๙)
๑๒. กำหนดบทเฉพาะกาลรองรับการปฏิบัติ ในระหว่างที่ยังมิได้มีประกาศของรัฐมนตรีกำหนดอัตราค่าภาคหลวง และในระหว่างที่ยังไม่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดไม้หวงห้ามอื่น (มาตรา ๒๐-๒๑)

๖. ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๑๖ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๑๕

ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๙ ตอนที่ ๕๙ ฉบับพิเศษ วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๑๕ หน้า ๑
วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๑๕ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่คณะปฏิวัติพิจารณาเห็นว่า กฎหมายป่าไม้ซึ่งใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันยังมีข้อความไม่รัดกุมเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน เป็นช่องทางให้ผู้ทุจริตฉวยโอกาสแสวงหาประโยชน์ส่วนตัว ใช้อุบายต่าง ๆ ให้เกิดการลักลอบตัดฟันไม้หวงห้ามเพื่อนำออกมาจำหน่าย รวมทั้งเปิดช่องให้ผู้รับอนุญาตตั้งโรงงานไม้แปรรูปกระทำการฝ่าฝืนกฎหมาย จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายป่าไม้เพื่อกำหนดปริมาณการครอบครองไม้สักและไม้แปรรูปเสียใหม่เพื่อสกัดกั้นมิให้ผู้รับอนุญาตแปรรูปไม้กระทำการฝ่าฝืนกฎหมายได้โดยง่ายและในขณะเดียวกันสมควรเพิ่มอำนาจการสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตที่ออกตามกฎหมายป่าไม้ได้มากยิ่งขึ้น

สรุปสาระสำคัญของประกาศของคณะปฏิวัติ

ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๑๖ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๕ ข้อ สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. แก้ไขมาตรา ๔ (๔) โดยนิยามคำว่า “ไม้แปรรูป” (ข้อ ๑)
๒. กำหนดเพิ่มมาตรา ๒๙ ทวิ โดยกำหนดห้ามมิให้ผู้ใดค้าหรือมีไว้ในครอบครองซึ่งของป่าหวงห้ามเกินปริมาณที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด (ข้อ ๒)
๓. กำหนดเพิ่มมาตรา ๓๙ ตริ โดยกำหนดผู้ใดนำไม้สักที่เคยอยู่ในสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างหรือเคยอยู่ในสภาพเป็นเครื่องใช้ และพื้นสภาพดังกล่าวมาแล้วเกินห้าปีเคลื่อนย้ายออกนอกเขตจังหวัด ต้องได้รับอนุญาตตามระเบียบที่อธิบดีกรมป่าไม้กำหนด (ข้อ ๓)
๔. แก้ไขมาตรา ๔๘ โดยกำหนดภายในเขตควบคุมการแปรรูปไม้ ห้ามมิให้ผู้ใดแปรรูปไม้ ตั้งโรงงานแปรรูปไม้ ตั้งโรงงานค้าไม้ หรือมีไม้สักแปรรูป มีไม้สักแปรรูป (ข้อ ๔)
๕. แก้ไขมาตรา ๔๙ โดยกำหนดเกี่ยวกับผู้ขอรับอนุญาตตั้งโรงงานแปรรูปไม้โดยใช้เครื่องจักรกลต้องเป็นเจ้าของและไม่เคยต้องรับโทษจำคุก ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือไม่อยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาต นอกจากนี้มาตรา ๔๙ ทวิ ผู้รับอนุญาตตั้งโรงงานแปรรูปไม้ต้องรับผิดชอบในการดำเนินกิจการเกี่ยวกับแปรรูปไม้ที่ตนได้รับได้รับอนุญาต (ข้อ ๕)
๖. แก้ไขมาตรา ๕๐ ในกรณียกเว้นนำบทบัญญัติมาตรา ๔๘ มาใช้บังคับกับการกระทำเพียงเลื่อยตัด ลิด ขุด หรือ ถากซ่อมไม้เพื่อทำเป็นซุงท่อน ฯลฯ การแปรรูปไม้ การมีไม้แปรรูปไว้ในครอบครองที่มีใช้เพื่อการค้า การแปรรูปไม้หรือมีไม้แปรรูปไว้ในครอบครองที่มีใช้ไม้หวงห้าม (ข้อ ๖)
๗. แก้ไขมาตรา ๕๙ โดยกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวง ซึ่งสั่งตามพระราชบัญญัตินี้ โดยจะสั่งพักใบอนุญาตได้ไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวัน (ข้อ ๗)
๘. แก้ไขมาตรา ๖๑ โดยการเพิกถอนใบอนุญาตในกรณีที่เหตุแห่งการสั่งพักใช้ใบอนุญาตตามมาตรา ๕๙ ถูกรัฐมนตรีเห็นสมควรจะสั่งเพิกถอนใบอนุญาตที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ก็ได้ (ข้อ ๘)
๙. แก้ไขมาตรา ๗๑ กำหนดโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาทสำหรับผู้ใดหากฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ เช่น นำไม้สักที่เคยอยู่ในสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างหรือเคยอยู่ในสภาพเป็นเครื่องใช้โดยมิชอบ เคลื่อนย้ายออกนอกเขตจังหวัดตามมาตรา ๓๙ ตริ เป็นต้น (ข้อ ๙)

๑๐. แก้วไขมาตรา ๗๒ กำหนดโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินสี่พันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ เช่น หากผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งหรือมีไว้ในครอบครองซึ่งของป่าหวงห้ามเกินปริมาณที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ตามมาตรา ๒๙ ทวิ บัญญัติ เป็นต้น แต่ยกเว้นกรณีที่มีหนังสืออนุญาตของผู้ว่าราชการจังหวัดอยู่ก่อนวัน ใช้บังคับประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ (ข้อ ๑๐ และ ข้อ ๑๑)

๑๑. กำหนดผู้ใดครอบครองไม้สักแปรรูปไม่เกิน ๐.๒๐ ลูกบาศก์เมตรก่อนใช้บังคับประกาศฉบับนี้ หากจะครอบครองต่อไปให้ยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในระยะเวลาที่กำหนด (ข้อ ๑๒)

๑๒. กำหนดบทเฉพาะกาลรองรับให้ใบอนุญาตต่าง ๆ ซึ่งออกก่อนวันที่ประกาศของคณะปฏิวัติใช้ บังคับให้ยังคงใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะสิ้นอายุ เช่น ใบอนุญาตแปรรูปไม้ ใบอนุญาตตั้งโรงงานแปรรูปไม้ ใบอนุญาต ค้าไม้แปรรูป เป็นต้น (ข้อ ๑๓)

๗. พระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๘

ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๒ ตอนที่ ๕ ฉบับพิเศษ วันที่ ๙ มกราคม ๒๕๑๘ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๑๘ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยป่าไม้บางมาตรามีข้อความไม่รัดกุม และไม่เหมาะสมกับกาลสมัย สมควร แก้วไขเพิ่มเติมให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อคุ้มครองและบำรุงรักษาป่าไม้อันเป็นทรัพยากรธรรมชาติ ให้ได้ผลดียิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๘ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๓๓ มาตราซึ่งแก้วไขเพิ่มเติม บางมาตรแห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. แก้วไขเพิ่มเติมนิยามของมาตรา ๔ (๒) (๕) (๗) และ (๑๑) ได้แก่ คำว่า “ไม้” “ทำไม้” “ของป่า” “ขนาดจำกัด” ตามลำดับโดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๓ - มาตรา ๖)

๒. แก้วไขมาตรา ๗ โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๗)

๓. ยกเลิกมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ (มาตรา ๘)

๔. แก้วไขมาตรา ๙ โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้แทน โดยให้รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดอัตรา ค่าภาคหลวงโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาสำหรับไม้หวงห้ามประเภท ก. เฉพาะไม้สัก หรือไม้หวงห้าม ประเภท ข. ให้กำหนดตามชนิด ขนาด และปริมาตรของไม้ ไม่เกินลูกบาศก์เมตรละสองร้อยบาท สำหรับ ไม้หวงห้ามอื่น สำหรับไม้หวงห้ามที่ทำเป็นไม้พื้นหรือไม้เผาถ่าน และสำหรับไม้หวงห้ามหรือถ่านที่เผาจาก ไม้หวงห้ามที่นิยมซื้อขายกัน (มาตรา ๙)

๕. กำหนดให้เพิ่มมาตรา ๙ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ในกรณีที่รัฐมนตรีเห็นสมควร รัฐมนตรีจะลดหรือยกเว้นค่าภาคหลวงให้บุคคลซึ่งประสบภัยพิบัติสาธารณะตามความจำเป็นเฉพาะรายก็ได้ (มาตรา ๑๐)

๖. กำหนดให้เพิ่มมาตรา ๑๑ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ในกรณีที่ได้รับอนุญาต หรือผู้รับสัมปทานประสงค์จะนำเครื่องมือ เครื่องใช้ สัตว์พาหนะ ยานพาหนะ หรือเครื่องจักรกลใด ๆ ที่ตนมิได้เป็นเจ้าของเข้าไปในเขตป่าที่ได้รับอนุญาตหรือในเขตสัมปทาน ต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบล่วงหน้า (มาตรา ๑๑)

๗. แก้ไขมาตรา ๑๓ โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้แทน โดยห้ามมิให้ผู้รับอนุญาตทำไม้ที่มีขนาดต่ำกว่าขนาดจำกัด ซึ่งรัฐมนตรีจะอนุญาตให้ผู้รับอนุญาตเฉพาะราย ทำไม้ที่มีขนาดต่ำกว่าขนาดจำกัดเป็นการชั่วคราวก็ได้ (มาตรา ๑๒)

๘. กำหนดให้เพิ่มความมาตรา ๑๔ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ โดยบทบัญญัติมาตรา ๑๔ “มาตรา ๑๔ ทวิ มิให้ใช้บังคับแก่ผู้รับอนุญาตทำไม้สักที่ขึ้นอยู่ในที่ดินที่มีโฉนดที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดินเพื่อใช้สอยส่วนตัว และมีให้ใช้บังคับแก่ผู้รับอนุญาตทำไม้ยางที่ขึ้นอยู่ในที่ดินที่มีน.ส. ๓ หรือโฉนดที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน เพื่อใช้สอยส่วนตัว” (มาตรา ๑๓)

๙. แก้ไขมาตรา ๑๘ โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้แทน เมื่อมีเหตุภัยพิบัติสาธารณะหรือมีเหตุจำเป็นที่เห็นสมควรช่วยเหลือราษฎรเป็นกรณีพิเศษ รัฐมนตรีจะอนุญาตให้ผู้ใดเฉพาะรายทำไม้หวงห้ามแตกต่างจากข้อกำหนดในกฎกระทรวง หรือข้อกำหนดในการอนุญาตเป็นการชั่วคราวก็ได้ (มาตรา ๑๔)

๑๐. กำหนดให้เพิ่มส่วนที่ ๔ ไม้ที่มีไซ้ไม้หวงห้าม มาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖ ของหมวด ๑ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ แทนส่วนที่ ๔ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖ ของหมวด ๑ ซึ่งถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๙๔ (มาตรา ๑๕)

๑๑. แก้ไขมาตรา ๓๐ โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้ โดยให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดอัตราค่าภาคหลวงไม่เกินร้อยละสิบของราคาตลาดในราชอาณาจักร โดยเฉลี่ยจากราคาของของป่าหวงห้ามนั้น (มาตรา ๑๖)

๑๒. แก้ไขมาตรา ๓๓ โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้ เมื่อมีเหตุภัยพิบัติสาธารณะหรือมีเหตุจำเป็นที่เห็นสมควรช่วยเหลือราษฎรเป็นกรณีพิเศษ รัฐมนตรีจะอนุญาตให้ผู้ใดเฉพาะรายเก็บหาของป่าหวงห้าม แตกต่างจากข้อกำหนดในกฎกระทรวงเป็นการชั่วคราวก็ได้ (มาตรา ๑๗)

๑๓. แก้ไขมาตรา ๓๘ โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้แทน กรณีการนำไม้หรือของป่าเคลื่อนที่ต่อไปภายหลังที่นำไม้หรือของป่าที่ได้รับใบอนุญาตให้ทำหรือเก็บออกจากสถานที่ที่ระบุไว้ในใบอนุญาตไปถึงสถานที่ที่ระบุไว้ในใบอนุญาตแล้ว นำไม้ที่ทำโดยไม่ต้องรับใบอนุญาตออกไปถึงด่านป่าไม้ด่านแรกแล้ว นำไม้หรือของป่าเข้ามาในราชอาณาจักร ไปถึงด่านศุลกากรหรือด่านตรวจศุลกากรที่นำเข้ามาแล้ว หรือนำไม้หรือของป่าที่รับซื้อจากทางราชการป่าไม้ ไปจากที่ที่ไม้หรือของป่านั้นอยู่ (มาตรา ๑๘)

๑๔. แก้ไขมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๑๖ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๕ และให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้แทน

โดยกำหนดห้ามมิให้ผู้ใดแปรรูปไม้ ตั้งโรงงานแปรรูปไม้ ตั้งโรงค้ำไม้แปรรูป ไม้สีกแปรรูปไม่ว่าจำนวนเท่าใด ไว้ในครอบครอง หรือมีไม้แปรรูปชนิดอื่นเป็นจำนวนเกิน ๐.๒๐ ลูกบาศก์เมตรไว้ในครอบครอง ภายในเขต ควบคุมการแปรรูปไม้ (มาตรา ๑๙)

๑๕. แก้ไขมาตรา ๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๐๓ ซึ่งกำหนดให้ ผู้รับอนุญาตจะมีไม้ไว้ในครอบครองในสถานที่ที่ได้รับอนุญาตของตนได้แต่เฉพาะ ๕ ข้อ คือ (๑) ไม้ที่ได้ชำระ ค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่าเสร็จสิ้นแล้ว (๒) ไม้ที่ได้รับอนุญาตให้ทำโดยไม่ต้องเสียค่าภาคหลวงโดยพนักงาน เจ้าหน้าที่ได้ประทับตราไว้แล้ว (๓) ไม้ที่ได้รับซื้อจากทางราชการป่าไม้ (๔) ไม้แปรรูปที่มีหนังสือกำกับ ไม้แปรรูป (๕) ไม้ที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรและมีใบเบิกทางกำกับ (มาตรา ๒๐)

๑๖. กำหนดให้เพิ่มมาตรา ๕๓ ทวิ มาตรา ๕๓ ตริ และมาตรา ๕๓ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ โดยกำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดท้องที่เป็นเขตควบคุมสิ่งประดิษฐ์ เครื่องใช้ หรือ สิ่งอื่นใดบรรดาที่ทำด้วยไม้หวงห้าม กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดค้า หรือมีไว้ในครอบครองเพื่อการค้าซึ่งสิ่งประดิษฐ์ เครื่องใช้ หรือสิ่งอื่นใดบรรดาที่ทำด้วยไม้หวงห้ามที่มีชนิดไม้ ขนาดหรือปริมาณเกินกว่าที่รัฐมนตรีกำหนด ภายในเขตควบคุม และกำหนดในกรณีที่มีประกาศของรัฐมนตรีกำหนดเขตท้องที่ใดเป็นเขตควบคุมให้ผู้ค้า หรือผู้มีไว้ในครอบครองเพื่อการค้าซึ่งสิ่งประดิษฐ์ เครื่องใช้ หรือสิ่งอื่นใดบรรดาที่ทำด้วยไม้หวงห้ามดังกล่าว ยื่นคำขอรับใบอนุญาตต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ (มาตรา ๒๑)

๑๗. แก้ไขมาตรา ๕๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๐๓ และให้ใช้ ความตามพระราชบัญญัตินี้แทน โดยกำหนดห้ามมิให้ผู้ใด ก่อสร้าง แผ้วถาง หรือเผาป่า หรือกระทำด้วย ประการใด ๆ อันเป็นการทำลายป่า หรือเข้ายึดถือหรือครอบครองป่าเพื่อตนเองหรือผู้อื่น เว้นแต่จะกระทำ ภายในเขตที่ได้จำแนกไว้เป็นประเภทเกษตรกรรม และรัฐมนตรีได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาหรือโดยได้รับ ใบอนุญาตตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๒๒)

๑๘. แก้ไขมาตรา ๕๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๙๔ เกี่ยวกับการ ขออนุญาตและการอนุญาต (มาตรา ๒๓)

๑๙. กำหนดให้เพิ่มมาตรา ๕๘ ทวิ เกี่ยวกับการทำไม้หวงห้ามหรือเก็บหาของป่าหวงห้ามโดยการ ให้สัมปทาน (มาตรา ๒๔)

๒๐. กำหนดให้เพิ่มมาตรา ๖๑ ทวิ มาตรา ๖๔ ทวิ และมาตรา ๖๔ ตริ เกี่ยวกับคำสั่งพักใช้ใบอนุญาต หรือคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต การยึดบรรดาเครื่องมือ เครื่องใช้ สัตว์พาหนะ ยานพาหนะ หรือเครื่องจักรกล และในกรณีการคืนทรัพย์สินหรือเงิน แล้วแต่กรณี ให้แก่เจ้าของ (มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖)

๒๑. กำหนดให้เพิ่มมาตรา ๗๓ ทวิ เป็นบทลงโทษสำหรับผู้รับใบอนุญาตฝ่าฝืนเงื่อนไขที่ระบุไว้ใน ใบอนุญาตหรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดที่รัฐมนตรีกำหนดให้ปฏิบัติ (มาตรา ๒๗)

๒๒. กำหนดให้เพิ่มมาตรา ๗๔ ตริ และมาตรา ๗๔ จัตวา โดยกำหนดโทษปรับสถานเดียวซึ่งให้อธิบดี กรมป่าไม้หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้มีอำนาจเปรียบเทียบได้ และในกรณีที่มีผู้นำจับผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานอัยการร้องขอต่อศาล และให้ศาลมีอำนาจพิพากษาให้จ่ายเงินสินบน นำจับ (มาตรา ๒๘)

๒๓. แก้ไขอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๙๔ และให้ใช้บัญชีอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๒๙)

๒๔. กำหนดบทบัญญัติรองรับให้ผู้ซึ่งรับอนุญาตให้ทำไม้ หรือเป็นผู้รับสัมปทานอยู่แล้วในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และได้นำหรือประสงค์จะนำเครื่องมือ เครื่องใช้ สัตว์พาหนะ ยานพาหนะหรือเครื่องจักรกลใด ๆ ที่ตนมิได้เป็นเจ้าของ เข้าไปในเขตป่าที่ได้รับอนุญาต หรือในเขตสัมปทาน ต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบ และให้ถือว่าพระราชกฤษฎีกากำหนดไม้หวงห้ามที่ออกตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๐๓ และมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันประกาศพระราชบัญญัตินี้ ในราชกิจจานุเบกษา เป็นพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ อีกทั้งให้ถือว่าขนาดจำกัดที่กำหนดขึ้นและใช้อยู่ในวันประกาศพระราชบัญญัตินี้ในราชกิจจานุเบกษา เป็นขนาดจำกัดที่รัฐมนตรีกำหนดตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ (มาตรา ๓๐-มาตรา ๓๒)

๘. พระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๒

ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๖ ตอนที่ ๖๔ ฉบับพิเศษ วันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๒๒ หน้า ๙
วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๒๒ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่กฎหมายว่าด้วยป่าไม้ได้ใช้บังคับมานานแล้ว บทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับการกำหนดโทษไม่เหมาะสมแก่สภาวะการณ์ปัจจุบัน เห็นสมควรแก้ไขเพิ่มเติมอัตราโทษให้สูงขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๒ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๙ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. แก้ไขมาตรา ๖๙ โดยกำหนดบทลงโทษจำคุกไม่เกินห้าปีสำหรับผู้ใดมีไว้ในครอบครองซึ่งไม้หวงห้ามอันยังมีได้แปรรูปโดยไม่มีรอยตราค่าภาคหลวงหรือรอยตรารัฐบาลขาย แต่ถ้าไม้ที่มีไว้ในครอบครองเป็น (๑) ไม้สัก ไม้ยาง หรือไม้หวงห้ามประเภท ข. หรือ (๒) ไม้อื่นเป็นต้นหรือเป็นท่อนอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือทั้งสองอย่างรวมกันเกินยี่สิบตันหรือท่อน หรือรวมปริมาตรไม้เกินสี่ลูกบาศก์เมตรโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท (มาตรา ๓)

๒. แก้ไขมาตรา ๗๑ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๔ วรรคสอง หรือมาตรา ๕๗ โดยกำหนดโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท (มาตรา ๔)

๓. กำหนดให้เพิ่มมาตรา ๗๑ ทวิ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๙ มาตรา ๒๙ ทวิ มาตรา ๓๙ มาตรา ๓๙ ตริ มาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๓ วรรคสอง หรือมาตรา ๕๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๕)

๔. แก้ไขมาตรา ๗๒ โดยกำหนดผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๑ หรือมาตรา ๕๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๖)

๕. แก้ไขบทลงโทษมาตรา ๗๒ ทวิ มาตรา ๗๒ ตริ และมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๐๓ และให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๗)

๖. แก้ไขบทลงโทษมาตรา ๗๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๘)

๗. แก้ไขมาตรา ๗๔ โดยกำหนดให้บรรดาไม้และของป่าอันได้มาหรือมีไว้เนื่องจากการกระทำความผิดต่อพระราชบัญญัตินี้และสิ่งประดิษฐ์ เครื่องใช้ และสิ่งอื่นใด บรรดาที่ทำด้วยไม้หวงห้ามที่มีไว้เนื่องจากการกระทำความผิดตามมาตรา ๕๓ ตริ ให้ริบเสียทั้งสิ้น (มาตรา ๙)

๙. พระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๒๕

ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๙ ตอนที่ ๓๓ ฉบับพิเศษ วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๒๕ หน้า ๕

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๒๕ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากว่าขณะนี้ เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า ยังมีประชาชนในชนบทอีกจำนวนไม่น้อยที่ไม่มีเงินจะไปซื้อไม้และอุปกรณ์ต่าง ๆ มาสร้างบ้านอยู่อาศัย ก็เนื่องจากความยากจนเป็นเหตุ จึงได้กระทำผิดด้วยความจำเป็น โดยไปตัดไม้ในป่ามาสร้างบ้านของตนเองบ้าง ซ่อมแซมบ้านของตนเองบ้าง มิฉะนั้นแล้วก็ไม่มีความอยู่อาศัย หรือมีไม้ไว้ในความครอบครองเล็ก ๆ น้อย ๆ เพื่อซ่อมแซมบ้านก็ดี หรือมีไม้ไว้เพื่อทำเครื่องใช้ไม้สอยต่าง ๆ บ้างก็ดี จึงเป็นกรณีที่น่าเห็นใจเป็นอย่างยิ่ง แม้บางครั้งศาลสถิตยยุติธรรมจะให้ความปราณีอย่างไร ก็ยังทำให้ประชาชนผู้ยากไร้ดังกล่าวได้รับความเดือดร้อนอย่างแสนสาหัสอยู่ดี เพราะติดขัดอยู่ที่ตัวบทกฎหมาย เพื่อให้ศาลสถิตยยุติธรรมได้มีโอกาสพิจารณาถึงความหนักเบาของข้อเท็จจริงแต่ละคดี ในการที่จะลงโทษผู้กระทำความผิดได้ดีและมากขึ้น จึงสมควรแก้ไขโทษขั้นต่ำของมาตรา ๖๙, ๗๓ บางกรณี เสียใหม่ให้ต่ำลงเล็กน้อย ส่วนโทษขั้นสูงก็เพิ่มให้สูงขึ้น บางกรณีเช่นเดียวกัน เพื่อลงโทษผู้ที่ทำลายป่าไม้ให้หนัก

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๒๕ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๔ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. แก้ไขมาตรา ๖๙ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย

พระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๒ เกี่ยวกับบทลงโทษสำหรับผู้ใดมีไว้ในครอบครองซึ่งไม้หวงห้าม อันยังมีได้แปรรูป โดยไม่มีรอยตราค่าภาคหลวงหรือรอยตรารัฐบาลขาย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าได้ไม้นั้นมา โดยชอบด้วยกฎหมาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ แต่ถ้า ไม้ที่มีไว้ในครอบครองเป็น (๑) ไม้สัก ไม้ยาง หรือไม้หวงห้ามประเภท ข. หรือ (๒) ไม้อื่นเป็นต้นหรือเป็นท่อน อย่างไม่อย่างหนึ่ง หรือทั้งสองอย่างรวมกันเกินยี่สิบตัน หรือท่อน หรือรวมปริมาตรไม่เกินสี่ลูกบาศก์เมตร ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงยี่สิบปีและปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงสองแสนบาท (มาตรา ๓)

๒. แก้ไขมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๒ เกี่ยวกับบทลงโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับสำหรับผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๓๑ หรือ มาตรา ๔๘ และกำหนดโทษสูงขึ้น ถ้าการกระทำความผิดนั้นเกี่ยวกับ (๑) ไม้สัก ไม้ยาง หรือไม้หวงห้ามประเภท ข. หรือ (๒) ไม้อื่นเป็นต้นหรือเป็นท่อนอย่างไม่อย่างหนึ่ง หรือทั้งสองอย่างรวมกันเกินยี่สิบตัน หรือท่อน หรือรวม ปริมาตรไม่เกินสี่ลูกบาศก์เมตร หรือไม้ที่ได้แปรรูปแล้วรวมปริมาตรไม่เกินสองลูกบาศก์เมตร ผู้กระทำความผิด ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงสองแสนบาท (มาตรา ๔)

๑๐. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ พ.ศ. ๒๕๓๒

ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๖ ตอนที่ ๘ ฉบับพิเศษ วันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๓๒ หน้า ๙

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๓๒ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ปัจจุบันสภาพป่าไม้ของประเทศได้ถูกทำลายจนทำให้สภาพแวดล้อมตามธรรมชาติขาด ความสมดุล อันจะยังผลให้ภัยพิบัติสาธารณะดังเช่นที่เกิดขึ้นในจังหวัดภาคใต้เมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๓๑ อาจเกิดขึ้นอีกได้ จำเป็นต้องระงับยับยั้งมิให้มีการทำไม้ออกจากป่าและเร่งรัดฟื้นฟูสภาพป่าขึ้นโดยเร็ว แต่โดย ที่พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ มิได้ให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐในอันที่จะยับยั้งการทำไม้ ออก จากป่าที่ได้เปิดการทำไม้โดยให้สัมปทานไปแล้วได้ ดังนั้น จึงจำเป็นที่จะต้องให้อำนาจดังกล่าวแก่เจ้าหน้าที่ ของรัฐ รวมทั้งการกำหนดให้สัมปทานที่มีพื้นที่อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติหรือเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสิ้นสุดลง ทั้งนี้ โดยให้ผู้รับสัมปทานที่สัมปทานต้องสิ้นสุดลงด้วยเหตุดังกล่าวมีสิทธิได้รับเงินชดเชยความเสียหายภายใน ขอบเขตที่กำหนดไว้ โดยคำนึงถึงความเป็นธรรมทั้งแก่ประโยชน์ของส่วนรวมและประโยชน์ของเอกชน และโดยที่เป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนในอันที่จะรักษาความปลอดภัยสาธารณะและเพื่อป้องกัน ภัยพิบัติสาธารณะ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชกำหนด

พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ พ.ศ. ๒๕๓๒ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๕ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดให้เพิ่มหมวด ๖ ทวิ การสั่งแก้ไขเปลี่ยนแปลงสัมปทานและการสิ้นสุดของสัมปทาน มาตรา ๖๘ ทวิ มาตรา ๖๘ ตริ มาตรา ๖๘ จัตวา มาตรา ๖๘ เบญจ มาตรา ๖๘ ฉ มาตรา ๖๘ สัตต มาตรา ๖๘ อัฐ มาตรา ๖๘ นว มาตรา ๖๘ ทศ และมาตรา ๖๘ เอกาทศ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ดังต่อไปนี้ (มาตรา ๓)

“หมวด ๖ ทวิ การสั่งแก้ไขเปลี่ยนแปลงสัมปทานและการสิ้นสุดของสัมปทาน

มาตรา ๖๘ ทวิ ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องใช้พื้นที่ใดในเขตสัมปทานเพื่อประโยชน์ในการสร้างเขื่อนชลประทานหรือเขื่อนพลังน้ำ หรือเพื่อการป้องกันภัยพิบัติสาธารณะ หรือความมั่นคงของชาติ หรือเพื่อรักษาความสมดุลของสภาพแวดล้อมหรือเพื่อประโยชน์สาธารณะอย่างอื่น ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งการดังต่อไปนี้

(๑) ให้สัมปทานที่มีพื้นที่สัมปทานทับพื้นที่ดังกล่าวสิ้นสุดลงทั้งแปลง

(๒) ให้ผู้รับสัมปทานหยุดการทำกิจการที่ได้รับสัมปทานเป็นการชั่วคราวในพื้นที่ดังกล่าวตามระยะเวลาที่เห็นสมควร

(๓) ตัดเขตพื้นที่ดังกล่าวออกจากพื้นที่ในสัมปทาน

การสั่งการของรัฐมนตรีตามวรรคหนึ่ง ให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันที่ออกคำสั่ง

มาตรา ๖๘ ตริ นอกจากการสิ้นสุดลงตามอายุของสัมปทาน หรือตามข้อกำหนดหรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัมปทาน หรือตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่นสิทธิการทำกิจการที่ได้รับสัมปทานในเขตพื้นที่สัมปทานทั้งแปลงหรือบางส่วน ย่อมสิ้นสุดลงเมื่อพื้นที่ดังกล่าวอยู่ในเขตที่กำหนดให้เป็น

(๑) อุทยานแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ หรือ

(๒) เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า

มาตรา ๖๘ จัตวา ในกรณีที่รัฐมนตรีมีคำสั่งตามมาตรา ๖๘ ทวิ หรือในกรณีที่สิทธิการทำกิจการที่ได้รับสัมปทานสิ้นสุดลงตามมาตรา ๖๘ ตริ หรือในกรณีที่สัมปทานสิ้นสุดลงเนื่องจากทางราชการได้ใช้สิทธิเพิกถอนสัมปทานเพราะเหตุที่ผู้รับสัมปทานไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดหรือเงื่อนไขที่กำหนดในสัมปทาน บรรดาไม้และของป่าที่อยู่ในพื้นที่สัมปทานที่สิทธิการทำกิจการที่ได้รับสัมปทานสิ้นสุดลง และบรรดาไม้ที่ยังมิได้เสียค่าภาคหลวงไม่ว่าจะอยู่ในพื้นที่สัมปทานนั้นหรือไม่ ย่อมเป็นของแผ่นดินและผู้รับสัมปทานจะได้สิทธิหรือกรรมสิทธิ์ในไม้หรือของป่าได้ต่อเมื่อผู้รับสัมปทานสามารถพิสูจน์ได้ว่า ตนได้ทำไม้หรือเก็บหาของป่านั้น โดยถูกต้องตามกฎหมาย ข้อกำหนดและเงื่อนไขที่กำหนดในสัมปทานก่อนสิทธิตามสัมปทานสิ้นสุดลง

ในกรณีที่ผู้รับสัมปทานประสงค์จะพิสูจน์ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้รับสัมปทานยื่นคำขอพิสูจน์ต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้รับสัมปทานได้รับหนังสือจากพนักงานเจ้าหน้าที่ที่แจ้งคำสั่งรัฐมนตรีหรือแจ้งการสิ้นสุดของสัมปทานตามมาตรา ๖๘ อัฐ วรรคหนึ่ง แล้วแต่กรณี วิธีการยื่นคำขอพิสูจน์ การพิสูจน์ การพิจารณา และการสั่งการของรัฐมนตรี ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่ผู้รับสัมปทานไม่พอใจคำสั่งรัฐมนตรี ผู้รับสัมปทานมีสิทธิฟ้องต่อศาลเพื่อพิสูจน์ว่าตนได้ทำไม้หรือเก็บหาของป่าโดยถูกต้องตามกฎหมาย ข้อกำหนดและเงื่อนไขที่กำหนดในสัมปทานก่อนสิทธิตามสัมปทานสิ้นสุดลง แต่ทั้งนี้ต้องยื่นฟ้องภายในกำหนดหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งของรัฐมนตรี

มาตรา ๖๘ เบญจ ในกรณีที่ผู้รับสัมปทานทำไม้ ที่รัฐมนตรีได้มีคำสั่งตามมาตรา ๖๘ ทวิ หรือสิทธิการทำไม้ในเขตพื้นที่สัมปทานสิ้นสุดลงตามมาตรา ๖๘ ตริ ให้ผู้รับสัมปทานหยุดการทำไม้ในเขตพื้นที่สัมปทานที่สิทธิการทำไม้สิ้นสุดลงและหยุดการนำไม้เคลื่อนที่ออกจากสถานที่รวมหมอนไม้สำหรับการตรวจวัดคำนวณค่าภาคหลวงโดยสิ้นเชิง และให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำการสำรวจสภาพการทำไม้และสำรวจไม้ที่รวมอยู่ ณ สถานที่รวมหมอนไม้ของผู้รับสัมปทาน และทำบันทึกรายงานเสนอต่ออธิบดีกรมป่าไม้โดยเร็ว บันทึกรายงานดังกล่าวให้เจ้าหน้าที่ระบุข้อเท็จจริงเกี่ยวกับวิธีการทำไม้ จำนวนและขนาดของไม้ และให้ความเห็นด้วยว่าผู้รับสัมปทานได้ทำไม้โดยถูกต้องตามกฎหมาย ข้อกำหนดและเงื่อนไขตามที่กำหนดไว้ในสัมปทานหรือไม่

ในกรณีที่ผลการสำรวจตามวรรคหนึ่งปรากฏว่า ผู้รับสัมปทานได้ทำไม้โดยฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อกำหนดหรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัมปทานและการกระทำดังกล่าวเป็นเหตุให้ทางราชการมีสิทธิเพิกถอนสัมปทาน การสิ้นสุดของสิทธิการทำไม้ตามมาตรา ๖๘ ทวิ หรือมาตรา ๖๘ ตริ ย่อมไม่เป็นการตัดสิทธิทางราชการที่จะเพิกถอนสัมปทานโดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ก่อนวันที่สิทธิการทำไม้สิ้นสุดลง

เมื่อผู้รับสัมปทานพิสูจน์ต่อรัฐมนตรีตามมาตรา ๖๘ จัตวา ได้ว่าตนได้ทำไม้โดยถูกต้องตามกฎหมาย ข้อกำหนดและเงื่อนไขที่กำหนดในสัมปทานก่อนวันที่สิทธิตามสัมปทานสิ้นสุดลง หรือเมื่อศาลได้พิพากษาเช่นนั้น ให้อธิบดีกรมป่าไม้มีหนังสือแจ้งให้ผู้รับสัมปทานทำการชักลากและนำไม้ดังกล่าวเคลื่อนที่ได้ พร้อมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และระยะเวลาที่ผู้รับสัมปทานต้องปฏิบัติไว้ด้วย ผู้รับสัมปทานผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขและระยะเวลาตามที่อธิบดีกรมป่าไม้กำหนดดังกล่าว ให้หมดสิทธิในไม้นั้น และให้ไม้นั้นตกเป็นของแผ่นดิน

มาตรา ๖๘ ฉ ให้ผู้รับสัมปทานที่ได้รับคำสั่งตามมาตรา ๖๘ ทวิ หรือผู้รับสัมปทานที่สัมปทานสิ้นสุดลงตามมาตรา ๖๘ ตริ ดังต่อไปนี้ มีสิทธิได้รับเงินชดเชยความเสียหายตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๖๘ สัตต มาตรา ๖๘ อัฐ มาตรา ๖๘ นว มาตรา ๖๘ ทศ และมาตรา ๖๘ เอกาทศ

(๑) ผู้รับสัมปทานที่พื้นที่สัมปทานทั้งแปลงต้องสิ้นสุดลงตามมาตรา ๖๘ ทวิ (๑) หรือมาตรา ๖๘ ตริ และ

(๒) ผู้รับสัมปทานที่ได้รับคำสั่งตามมาตรา ๖๘ ทวิ (๒) หรือ (๓) หรือผู้รับสัมปทานที่พื้นที่สัมปทานบางส่วนต้องสิ้นสุดลงตามมาตรา ๖๘ ตริ ทั้งนี้ เฉพาะในกรณีที่ผู้รับสัมปทานดังกล่าวได้ขอเวนคืนสัมปทานที่เหลือทั้งหมดของตนต่อทางราชการ

ในกรณีที่มีการสั่งตามมาตรา ๖๘ ทวิ หรือสัมปทานสิ้นสุดลงตามมาตรา ๖๘ ตริ การเรียกร้องหรือการให้ค่าสินไหมทดแทนหรือเงินชดเชยเพื่อความเสียหายอย่างอื่นนอกจากที่บัญญัติไว้ในมาตรานี้ จะกระทำมิได้

มาตรา ๖๘ สัตต เงินชดเชยความเสียหายที่ผู้รับสัมปทานมีสิทธิได้รับให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องเป็นความเสียหายที่เกิดขึ้นอย่างแท้จริงแก่ผู้รับสัมปทาน และเฉพาะในเรื่องดังต่อไปนี้

(ก) เงินลงทุนที่ผู้รับสัมปทานได้ใช้จ่ายไปเพื่อการทำกิจการที่ได้รับสัมปทาน เช่น ค่าเครื่องจักรกล ค่ายานพาหนะ ค่าเครื่องมือ เครื่องใช้และอุปกรณ์ต่าง ๆ ซึ่งผู้รับสัมปทานยังใช้ประโยชน์ไม่คุ้มค่า ทั้งนี้ โดยให้คำนึงถึงค่าเสื่อมราคาที่ได้หักไว้แล้ว ระยะเวลาของสัมปทานที่ผู้รับสัมปทานได้ใช้สิทธิในการทำกิจการที่ได้รับสัมปทานไปแล้ว จำนวนไม้หรือของป่าที่ผู้รับสัมปทานได้ทำออกไปแล้ว รวมทั้งประโยชน์อย่างอื่นที่ผู้รับสัมปทานได้รับไปอันเนื่องจากการทำกิจการที่ได้รับสัมปทานในระหว่างอายุสัมปทาน และมูลค่าของทรัพย์สินหรือสิ่งของที่เหลืออยู่และยังเป็นประโยชน์ต่อผู้รับสัมปทาน

(ข) ค่าใช้จ่ายที่ผู้รับสัมปทานได้ใช้จ่ายไปเพื่อการทำกิจการที่ได้รับสัมปทานและยังมิได้รับผลประโยชน์กลับคืน ทั้งนี้ โดยให้คำนึงถึงเงื่อนไขต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ใน (ก) และ

(ค) ความผูกพันตามกฎหมายที่ผู้รับสัมปทานมีอยู่ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน ในส่วนที่เกี่ยวกับการจ่ายเงินชดเชยให้แก่ลูกจ้างในกรณีที่มีการเลิกจ้าง

เงินลงทุนหรือค่าใช้จ่ายที่นำมาพิจารณาเพื่อรับเงินชดเชยตาม (ก) และ (ข) จะต้องไม่เกินกว่าที่เป็นเงินลงทุนหรือค่าใช้จ่ายตามที่อยู่ประกอบธุรกิจจะลงทุนหรือใช้จ่ายในกิจการเช่นนั้นโดยทั่วไปตามปกติ

(๒) ความรับผิดที่ผู้รับสัมปทานมีต่อบุคคลภายนอกตามสัญญา ระหว่างผู้รับสัมปทานกับบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการทำกิจการที่ได้รับสัมปทาน หากมีข้อสัญญาที่คู่สัญญาตกลงให้ผู้รับสัมปทานต้องรับผิดในกรณีเหตุสุดวิสัยให้แตกต่างไปจากประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือมีข้อสัญญาที่คู่สัญญาตกลงให้ผู้รับสัมปทานต้องรับผิดเพราะรัฐสั่งแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกสัมปทาน ข้อสัญญาดังกล่าวย่อมไม่มีผลใช้บังคับเพื่อการให้เงินชดเชยความเสียหายตามมาตรา

(๓) ห้ามมิให้มีการจ่ายเงินชดเชยเพื่อผลกำไรหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่ผู้รับสัมปทานคาดว่าจะได้รับจากการทำกิจการที่ได้รับสัมปทาน

(๔) ในกรณีที่การเลิกสัมปทานเป็นเหตุให้ผู้รับสัมปทานได้รับเงินทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อย่างอื่นตอบแทน จากการประกันหรือการอื่นใดเพื่อทดแทนความเสียหายให้ถือว่าเงิน ทรัพย์สินหรือผลประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นนั้น เป็นส่วนหนึ่งของเงินชดเชยความเสียหายตามมาตรา

ในกรณีที่ผู้รับสัมปทานยื่นคำขอเวนคืนสัมปทานตามมาตรา ๖๘ ฉ (๒) ให้ผู้รับสัมปทานได้รับเงินชดเชยความเสียหายเฉพาะตามอัตราส่วนของพื้นที่หรือของจำนวนไม้หรือของป่าที่จะทำออกได้จากพื้นที่ในส่วนที่สัมปทานนั้นสิ้นสุดลง แล้วแต่จำนวนใดจะมากกว่า ทั้งนี้ เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุผลฟังได้ว่า พื้นที่ในส่วนที่สัมปทานสิ้นสุดลงนั้นเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ผู้รับสัมปทานไม่สามารถดำเนินกิจการในสัมปทานที่ขอเวนคืนนั้นต่อไปได้ ก็ให้ได้รับเงินชดเชยเช่นเดียวกับกรณีพื้นที่สัมปทานทั้งแปลงสิ้นสุดลง

มาตรา ๖๘ อัฐ เมื่อรัฐมนตรีมีคำสั่งตามมาตรา ๖๘ ทวิ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งคำสั่งของรัฐมนตรีให้ผู้รับสัมปทานทราบเป็นหนังสือ หรือเมื่อสิทธิการทำกิจการที่ได้รับสัมปทานในเขตพื้นที่สัมปทานทั้งแปลงหรือบางส่วนต้องสิ้นสุดลงตามมาตรา ๖๘ ตริ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีหนังสือแจ้งให้ผู้รับสัมปทานทราบถึงการสิ้นสุดดังกล่าว

ในกรณีที่ผู้รับสัมปทานประสงค์จะเรียกร้องเงินชดเชยความเสียหาย ผู้รับสัมปทานจะต้องยื่นคำขอเรียกร้องเงินชดเชยความเสียหายต่ออธิบดีกรมป่าไม้ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ผู้รับสัมปทานได้รับหนังสือของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่แจ้งคำสั่งของรัฐมนตรี หรือแจ้งการสิ้นสุดของสัมปทานตามวรรคหนึ่ง แล้วแต่กรณี

คำขอตามวรรคสองให้ทำเป็นหนังสือ พร้อมทั้งจัดทำบัญชีแสดงจำนวนเงินชดเชยความเสียหายที่ตนเห็นว่าสมควรจะได้รับตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๖๘ สัตต โดยมีหลักฐานที่สนับสนุนข้อเรียกร้องของตนตามความจำเป็น

ในกรณีที่ผู้รับสัมปทานที่ขอเรียกร้องเงินชดเชยความเสียหาย เป็นผู้ใช้สิทธิตามมาตรา ๖๘ ฉ (๒) ผู้รับสัมปทานต้องขอเวนคืนสัมปทานที่เหลือทั้งหมดของตนก่อนหรือในวันที่ขอเรียกร้องเงินชดเชยความเสียหายตามมาตรา

มาตรา ๖๘ นว ในการพิจารณากำหนดเงินชดเชยความเสียหาย ให้อธิบดีกรมป่าไม้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วยผู้แทนกรมสรรพากรหนึ่งคน ผู้แทนสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินหนึ่งคน ผู้มีความรู้ความสามารถในการตีราคาทรัพย์สินหนึ่งคน และเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้หนึ่งคน เพื่อทำหน้าที่พิจารณากำหนดเงินชดเชยความเสียหาย

ให้คณะกรรมการมีอำนาจเรียกให้ผู้รับสัมปทานมาชี้แจงข้อเท็จจริง หรือส่งเอกสารหลักฐานเพิ่มเติม ตลอดจนเรียกให้ผู้รับสัมปทานมาเจรจาเพื่อกำหนดเงินชดเชยดังกล่าวได้ และในกรณีที่ผู้รับสัมปทานไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือไม่ให้ความร่วมมือกับคณะกรรมการ ให้คณะกรรมการดำเนินการกำหนดเงินชดเชยความเสียหายตามที่เห็นสมควรต่อไปโดยมิชักช้า

เมื่อคณะกรรมการตามวรรคหนึ่งได้กำหนดเงินชดเชยความเสียหายเสร็จสิ้นแล้ว ให้ทำบันทึกรายงานเสนอต่ออธิบดีกรมป่าไม้โดยบันทึกที่รายงานดังกล่าวจะต้องแสดงรายละเอียดและเหตุผลของการพิจารณาว่าการกำหนดเงินชดเชยดังกล่าวมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาอย่างไร มีเหตุผลสนับสนุนเพียงใด พร้อมทั้งระบุเอกสารหลักฐานที่ใช้ในการพิจารณา และในกรณีที่อธิบดีกรมป่าไม้ไม่เห็นชอบด้วย ให้อธิบดีกรมป่าไม้มีอำนาจแก้ไขตามที่เห็นสมควร พร้อมทั้งแสดงเหตุผลกำกับในบันทึกไว้ด้วย

ให้อธิบดีกรมป่าไม้มีหนังสือแจ้งให้ผู้รับสัมปทานทราบถึงจำนวนเงินชดเชยความเสียหายที่ผู้รับสัมปทานจะได้รับพร้อมด้วยเหตุผลตามสมควร และให้กำหนดระยะเวลาที่ผู้รับสัมปทานจะมาขอรับเงินชดเชยดังกล่าวไว้ด้วย

มาตรา ๖๘ ทศ ผู้รับสัมปทานผู้ใดไม่พอใจในเงินชดเชยความเสียหายที่อธิบดีกรมป่าไม้แจ้งให้ทราบตามมาตรา ๖๘ นว ให้มีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งเป็นหนังสือจากอธิบดีกรมป่าไม้ดังกล่าว

ในการพิจารณาอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิทางกฎหมาย และผู้มีความรู้ความสามารถในการตีราคาทรัพย์สิน มีจำนวนทั้งหมดไม่น้อยกว่าห้าคน แต่ไม่เกินเก้าคน เป็นผู้พิจารณาเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรี ทั้งนี้ ให้รัฐมนตรีวินิจฉัยอุทธรณ์ให้เสร็จสิ้นภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับคำอุทธรณ์

มาตรา ๖๘ เอกาทศ ในกรณีที่ผู้รับสัมปทานยังไม่พอใจในคำวินิจฉัยของรัฐมนตรีตามมาตรา ๖๘ ทศ หรือในกรณีที่รัฐมนตรีมิได้วินิจฉัยอุทธรณ์ให้เสร็จสิ้นภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๖๘ ทศ วรรคสอง ให้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลได้ภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัยของรัฐมนตรีหรือนับแต่วันที่พ้นกำหนดเวลาดังกล่าว แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่มีการฟ้องคดีต่อศาลและศาลพิพากษาให้ผู้รับสัมปทานได้รับเงินชดเชยความเสียหายเพิ่มขึ้น ผู้รับสัมปทานมีสิทธิได้รับดอกเบี้ยของเงินชดเชยความเสียหายเฉพาะในส่วนที่เพิ่มขึ้น ในอัตราร้อยละ เจ็ดครึ่งต่อปี”

๒. กำหนดให้บรรดาสัมปทานที่ได้ออกให้แก่บุคคลใดไว้แล้วก่อนวันที่พระราชกำหนดนี้มีผลใช้บังคับ และพื้นที่สัมปทานดังกล่าวทั้งแปลงหรือบางส่วนอยู่ในแนวเขตอุทยานแห่งชาติ ตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติหรือเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า ให้สิทธิการทำการกิจการที่ได้รับสัมปทานในเขตพื้นที่ดังกล่าวสิ้นสุดลงนับแต่วันที่พระราชกำหนดนี้มีผลใช้บังคับ และให้ผู้รับสัมปทานมีสิทธิได้รับเงินชดเชยความเสียหายตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๘ ฉ มาตรา ๖๘ สัตต มาตรา ๖๘ อัฐ มาตรา ๖๘ นว มาตรา ๖๘ ทศ และมาตรา ๖๘ เอกาทศ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดนี้ และให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีหนังสือแจ้งให้ผู้รับสัมปทานทราบถึงการสิ้นสุดของสัมปทานโดยเร็ว และกำหนดให้ถือว่าสิทธิการทำการกิจการที่ได้รับสัมปทานซึ่งสิ้นสุดลงเป็นการสิ้นสุดลงตามมาตรา ๖๘ ตรี (มาตรา ๔)

๑๑. [ประกาศคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐๖/๒๕๕๗ เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยป่าไม้](#)

ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๑ ตอนพิเศษ ๑๔๓ ง วันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๗ หน้า ๑๕

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๗ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ เพื่อปรับปรุงให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน

สรุปสาระสำคัญของประกาศคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ

ประกาศคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐๖/๒๕๕๗ เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๖ ข้อ สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๘ เป็นดังนี้ “มาตรา ๗ ไม้สัก ไม้ยาง ไม้ชิงชัน ไม้เก็ดแดง ไม้โอเม้ง ไม้พะยุงเกลบ ไม้กระพี้ ไม้แดงจีน ไม้ชะยูง ไม้ซิก ไม้กระซิก ไม้กระซิบ ไม้พะยุง ไม้หมากพลูตักแตน

ไม้กระพี้เขาควาย ไม้เก็ดดำ ไม้โอเฒ่า และไม้เก็ดเขาควาย ไม่ว่าจะขึ้นอยู่ที่ใดในราชอาณาจักร เป็นไม้หวงห้าม ประเภท ก. ไม้ชนิดอื่นในป่าจะให้ เป็นไม้หวงห้ามประเภทใด ให้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา” (ข้อ ๑)

๒. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๘ โดยบัญญัติว่า “ภายในเขตควบคุมการแปรรูปไม้ ห้ามมิให้ผู้ใดแปรรูปไม้ ตั้งโรงงาน แปรรูปไม้ ตั้งโรงค้ำไม้แปรรูป มีไม้สัก ไม้ยาง ไม้ชิงชัน ไม้เก็ดแดง ไม้โอเฒ่า ไม้พะยุงแกลบ ไม้กระพี้ ไม้แดงจีน ไม้ชะยง ไม้ซิก ไม้กระซิก ไม้กระซิบ ไม้พะยุง ไม้หมากพลูตักแตน ไม้กระพี้เขาควาย ไม้เก็ดดำ ไม้โอเฒ่าและไม้เก็ดเขาควาย แปรรูป ไม่ว่าจะจำนวนเท่าใดไว้ในครอบครอง หรือมีไม้แปรรูป ชนิดอื่นเป็นจำนวนเกิน ๐.๒๐ ลูกบาศก์เมตร ไว้ในครอบครอง เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่และต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในกฎกระทรวงและในการอนุญาต” (ข้อ ๒)

๓. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๙ วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๒๕ โดยบัญญัติว่า “ในกรณีความผิดตามมาตรา นี้ ถ้าไม้ ที่มีไว้ในครอบครองเป็น (๑) ไม้สัก ไม้ยาง ไม้ชิงชัน ไม้เก็ดแดง ไม้โอเฒ่า ไม้พะยุงแกลบ ไม้กระพี้ ไม้แดงจีน ไม้ชะยง ไม้ซิก ไม้กระซิก ไม้กระซิบ ไม้พะยุง ไม้หมากพลูตักแตน ไม้กระพี้เขาควาย ไม้เก็ดดำ ไม้โอเฒ่า ไม้เก็ดเขาควาย หรือไม้หวงห้ามประเภท ข. หรือ (๒) ไม้อื่นเป็นต้นหรือเป็นท่อนอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือทั้งสองอย่าง รวมกันเกินยี่สิบต้นหรือท่อน หรือรวมปริมาตรไม้เกินสี่ลูกบาศก์เมตร ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุก ตั้งแต่หนึ่งปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่ห้าหมื่นบาทถึงสองล้านบาท” (ข้อ ๓)

๔. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๒ ทวิ วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๒ โดยบัญญัติว่า “ในกรณีความผิดตามมาตรา นี้ ถ้าไม้ ที่มีไว้ในครอบครองเป็น (๑) ไม้สัก ไม้ยาง ไม้ชิงชัน ไม้เก็ดแดง ไม้โอเฒ่า ไม้พะยุงแกลบ ไม้กระพี้ ไม้แดงจีน ไม้ชะยง ไม้ซิก ไม้กระซิก ไม้กระซิบ ไม้พะยุง ไม้หมากพลูตักแตน ไม้กระพี้เขาควาย ไม้เก็ดดำ ไม้โอเฒ่า ไม้เก็ดเขาควาย หรือไม้หวงห้ามประเภท ข. หรือ (๒) ไม้อื่นเป็นต้นหรือเป็นท่อนอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือทั้งสองอย่าง รวมกันเกินห้าต้นหรือท่อนหรือรวมปริมาตรไม้ที่ครอบครองเกินหนึ่งลูกบาศก์เมตรหรือไม้ที่ได้แปรรูปแล้วรวม ปริมาตรไม้เกิน หนึ่งลูกบาศก์เมตร ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่ หนึ่งแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท” (ข้อ ๔)

๕. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๓ วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๒๕ โดยบัญญัติว่า “ในกรณีความผิดตามมาตรา นี้ ถ้าการกระทำผิดนั้นเกี่ยวกับ (๑) ไม้สัก ไม้ยาง ไม้ชิงชัน ไม้เก็ดแดง ไม้โอเฒ่า ไม้พะยุงแกลบ ไม้กระพี้ ไม้แดงจีน ไม้ชะยง ไม้ซิก ไม้กระซิก ไม้กระซิบ ไม้พะยุง ไม้หมากพลูตักแตน ไม้กระพี้เขาควาย ไม้เก็ดดำ ไม้โอเฒ่า ไม้เก็ดเขาควาย หรือไม้หวงห้ามประเภท ข. หรือ (๒) ไม้อื่นเป็นต้นหรือเป็นท่อนอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือทั้งสองอย่าง รวมกันเกินยี่สิบต้นหรือท่อน หรือรวมปริมาตรไม้เกินสี่ลูกบาศก์เมตร หรือไม้ที่ได้แปรรูปแล้วรวมปริมาตรไม้ เกินสองลูกบาศก์เมตร ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่ห้าหมื่นบาท ถึงสองล้านบาท” (ข้อ ๕)

๖. บัญญัติให้ยกเลิกความในลำดับที่ ๕๓ ในช่องประเภท ก. ไม้หวงห้ามธรรมดา ของบัญชีท้ายพระราชกฤษฎีกากำหนดไม้หวงห้าม พ.ศ. ๒๕๓๐ (ข้อ ๖)

๑๒. คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๑/๒๕๕๙ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยป่าไม้

ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓ ตอนพิเศษ ๑๓๙ ง วันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๙ หน้า ๑๒

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ เพื่อประโยชน์ในการป้องกัน ระวัง และปราบปรามการลักลอบทำไม้หวงห้าม รวมทั้งการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับไม้หวงห้าม ซึ่งเป็นทรัพยากรป่าไม้ที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ โดยความเห็นชอบของคณะรักษาความสงบแห่งชาติจึงมีคำสั่ง ดังต่อไปนี้

สรุปสาระสำคัญของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๑/๒๕๕๙ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ วันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๙ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น จำนวน ๖ ข้อสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. แก้ไขบทนิยามคำว่า “ไม้แปรรูป” “ทำไม้” โดยให้ยกเลิกความใน (๔) ของมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๑๖ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๕ และ (๕) ของมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (ข้อ ๒)

“(๔) “ไม้แปรรูป” หมายความว่า ไม้ที่ได้แปรรูปแล้ว และหมายความรวมถึงไม้ที่อยู่ในสภาพพรางว่าเป็นสิ่งปลูกสร้าง หรืออยู่ในสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างอันไม่ชอบด้วยลักษณะสิ่งปลูกสร้างทั่ว ๆ ไป หรือที่ผิดกติกาวิธี หรืออยู่ในสภาพเป็นเครื่องใช้ที่ไม่ชอบด้วยลักษณะของเครื่องใช้ที่ใช้เป็นปกติในท้องถิ่นหรือที่ผิดกติกาวิธี ไม้ที่อยู่ในสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างหรืออยู่ในสภาพเป็นเครื่องใช้ ทั้งนี้ ตลอดเวลาที่อยู่ในสภาพเช่นนั้น รวมทั้ง ไม้ที่เคยอยู่ในสภาพดังกล่าว และผู้ครอบครองพิสูจน์ได้ว่าได้เคยมีสภาพเช่นนั้นมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี สำหรับ ไม้อื่นที่มีไม้สักและไม้ไม่น้อยกว่าสิบปีสำหรับไม้สัก มิให้ถือว่าเป็นไม้แปรรูป

(๕) “ทำไม้” หมายความว่า ตัด ฟัน กาน โคน ลิด เลื่อย ผ่า ถอน ขุด ชักลากไม้ในป่าหรือนำไม้ออกจากป่าด้วยประการใด ๆ และหมายความรวมถึงการกราดดังกล่าวกับไม้สัก ไม้ยาง ไม้ชิงชัน ไม้เก็ดแดง ไม้โอเม้ง ไม้พะยุงเกลบ ไม้กระพี้ ไม้แดงจีน ไม้ชะยูง ไม้ซิก ไม้กระซิก ไม้กระซิบ ไม้พะยุง ไม้หมากพลูตักแตน ไม้กระพี้เขาควาย ไม้เก็ดดำ ไม้โอเม้ง และไม้เก็ดเขาควายที่ขึ้นอยู่ในที่ดินที่มีไร่ป่า หรือการนำไม้ดังกล่าวออกจากที่ดินที่ไม้นั้น ๆ ขึ้นอยู่ด้วย”

๒. แก้ไขมาตรา ๑๔ ทวิ โดยให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (ข้อ ๒)

“มาตรา ๑๔ ทวิ บทบัญญัติมาตรา ๑๔ มิให้ใช้บังคับแก่ผู้รับอนุญาตทำไม้สัก ไม้ยาง ไม้ชิงชัน ไม้เกิดแดง ไม้อีเม้ง ไม้พะยุงเกลบ ไม้กระพี้ ไม้แดงจิ้น ไม้ชะยุง ไม้ซิก ไม้กระซิก ไม้กระซิบ ไม้พะยุง ไม้หมาก พลุตักแตน ไม้กระพี้เขาควาย ไม้เกิดดำ ไม้โอเฒ่า และไม้เกิดเขาควายที่ขึ้นอยู่ในที่ดินที่มีโฉนดที่ดิน หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ตามประมวลกฎหมายที่ดิน”

๓. แก้ไขมาตรา ๓๙ ตริ โดยให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๙ ตริ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๑๖ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (ข้อ ๓)

“มาตรา ๓๙ ตริ ผู้นำไม้หวงห้ามหรือไม้ที่มีชื่อหรือชนิดตรงกับไม้หวงห้ามที่เคยอยู่ในสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างหรือเครื่องใช้มาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีสำหรับไม้อื่นที่มีชื่อไม้สัก และไม่น้อยกว่าสิบปีสำหรับไม้สัก และพ้นจากสภาพการเป็นสิ่งปลูกสร้างหรือเครื่องใช้แล้ว เคลื่อนย้ายออกนอกเขตจังหวัดซึ่งเป็นที่ตั้งของสิ่งปลูกสร้าง หรือเป็นที่ประกอบเครื่องใช้ขึ้นนั้น ต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม

ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองและดูแลรักษาทรัพยากรป่าไม้เป็นการเฉพาะ รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดจังหวัดใดที่ห้ามมิให้มีการเคลื่อนย้ายไม้ตามวรรคหนึ่ง ออกนอกเขตจังหวัดซึ่งเป็นที่ตั้งของสิ่งปลูกสร้างหรือที่ประกอบของเครื่องใช้ขึ้นนั้น เว้นแต่ไม้ขึ้นเป็นไม้ที่เคยอยู่ในสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างหรือเครื่องใช้มาแล้วไม่น้อยกว่ายี่สิบปีและต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือพิสูจน์ได้ว่าไม้ขึ้นมาโดยชอบด้วยกฎหมายและได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมป่าไม้แล้วแต่กรณี โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม

การอนุญาตตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมป่าไม้กำหนด โดยอนุมติรัฐมนตรี ระเบียบดังกล่าวจะกำหนดเงื่อนไขให้ผู้รับอนุญาตปฏิบัติตามด้วยก็ได้

ในกรณีที่เกิดเหตุจำเป็นตามวรรคสองในจังหวัดใดสิ้นสุดลง ให้รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา ยกเลิกการกำหนดให้จังหวัดนั้นเป็นจังหวัดที่ห้ามมิให้มีการเคลื่อนย้ายไม้ออกนอกเขตจังหวัด”

๔. กำหนดในระหว่างที่ยังไม่มีการออกกฎกระทรวงเกี่ยวกับการยื่นคำขออนุญาตและการอนุญาตให้ทำไม้หวงห้ามประเภท ก. ชนิดไม้ชิงชัน ไม้เกิดแดง ไม้อีเม้ง ไม้พะยุงเกลบ ไม้กระพี้ ไม้แดงจิ้น ไม้ชะยุง ไม้ซิก ไม้กระซิก ไม้กระซิบ ไม้พะยุง ไม้หมากพลุตักแตน ไม้กระพี้เขาควาย ไม้เกิดดำ ไม้โอเฒ่า และไม้เกิดเขาควาย ที่ขึ้นอยู่ในที่ดินที่มีใช้ป่า ให้นำหลักเกณฑ์ที่ใช้บังคับกับการทำไม้สักที่ขึ้นอยู่ในที่ดินที่มีใช้ป่าตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๔ (พ.ศ. ๒๕๑๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ว่าด้วยการทำไม้หวงห้าม และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาใช้บังคับกับการยื่นคำขออนุญาต และการอนุญาตให้ทำไม้หวงห้ามประเภท ก. ดังกล่าวโดยอนุโลมไปพลางก่อน ทั้งนี้ ไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่คำสั่งนี้มีผลใช้บังคับ (ข้อ ๔)

๕. กำหนดในระหว่างที่ยังไม่มีการออกระเบียบเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการอนุญาตนำไม้หวงห้ามหรือไม้ที่มีชื่อหรือชนิดตรงกับไม้หวงห้ามที่เคยอยู่ในสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างหรือเครื่องใช้ เคลื่อนย้ายออกนอกเขตจังหวัดตามมาตรา ๓๙ ตริ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งนี้

ให้นำหลักเกณฑ์ที่ใช้บังคับกับการอนุญาตให้เคลื่อนย้ายไม้ออกนอกเขตจังหวัดตามที่กำหนดไว้ในระเบียบกรมป่าไม้วาดด้วยการนำไม้สักที่เคยอยู่ในสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างหรือเครื่องใช้มาแล้วกว่า ๕ ปี เคลื่อนย้ายออกนอกเขตจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ มาใช้บังคับกับการยื่นคำขออนุญาตและการอนุญาตให้นำไม้หวงห้ามหรือไม้ที่มีชื่อหรือชนิดตรงกับไม้หวงห้ามที่เคยอยู่ในสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างหรือเครื่องใช้ดังกล่าวเคลื่อนย้ายออกนอกเขตจังหวัดโดยอนุโลมไปพลางก่อน ทั้งนี้ ไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่คำสั่งนี้มีผลใช้บังคับ (ข้อ ๕)

๑๓. พระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๒

ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอนที่ ๕๐ ก วันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๖๒ หน้า ๑๐๖

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการกำหนดให้ไม้ที่มีค่าทางเศรษฐกิจที่ขึ้นในที่ดินประเภทอื่นที่ไม่ใช่ป่าเป็นไม้หวงห้าม จึงทำให้การทำไม้และการเคลื่อนย้ายไม้ในที่ดินดังกล่าวต้องอยู่ภายใต้มาตรการควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ ดังนั้น เพื่อให้การทำไม้และการเคลื่อนย้ายไม้นั้นเป็นไปได้อย่างสะดวกไม่เกิดภาระแก่ประชาชน ทั้งยังเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมอุตสาหกรรมไม้และการบริหารจัดการด้านการป่าไม้ให้มีประสิทธิภาพ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยป่าไม้เพื่อกำหนดให้ไม้ที่ขึ้นในที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน ไม่เป็นไม้หวงห้าม หรือไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้ทำประโยชน์ตามประเภทหนังสือแสดงสิทธิที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีให้ถือว่าไม่เป็นไม้หวงห้าม รวมทั้งกำหนดเพิ่มหลักเกณฑ์การออกหนังสือรับรองไม้เพื่อประโยชน์ในการจำแนกแหล่งที่มาของไม้ซึ่งเป็นมาตรการในการป้องกันการนำไม้ที่ลักลอบทำออกจากป่ามาสวมสิทธิว่าเป็นไม้ที่ทำออกจากที่ดินดังกล่าว และเพื่อการค้าหรือการส่งออกไปนอกราชอาณาจักร จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๒ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๑ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดบทนิยาม คำว่า “ทำไม้” หมายความว่า ตัด ฟัน กาน โคน ลิด เลื่อย ฝ่า ถาก ทอน ขุด ชักลากไม้ในป่า หรือนำไม้ออกจากป่าด้วยประการใด ๆ (มาตรา ๓ แก้ไขมาตรา ๔ (๕))

๒. กำหนดให้ ไม้ชนิดใดที่ขึ้นในป่าจะให้ เป็นไม้หวงห้ามประเภทใด ให้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา สำหรับไม้ทุกชนิดที่ขึ้นในที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน ไม่เป็นไม้หวงห้าม

หรือไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้ทำประโยชน์ตามประเภทหนังสือแสดงสิทธิที่รัฐมนตรีประกาศ กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ให้ถือว่าไม่เป็นไม้หวงห้าม (มาตรา ๔ แก้ไขมาตรา ๗)

๓. กำหนดเพื่อประโยชน์ในการจำแนกแหล่งที่มาของไม้ ให้เจ้าของไม้ที่ขึ้นในที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์หรือ สิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน หรือเจ้าของไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้ทำประโยชน์ตาม ประเภทหนังสือแสดงสิทธิที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีจะแจ้งพนักงาน เจ้าหน้าที่เพื่อขอหนังสือรับรองไม้ก็ได้ และหากผู้ใดประสงค์จะขอหนังสือรับรองไม้ ผลิตภัณฑ์ไม้ และถ่านไม้ เพื่อการค้าหรือการส่งออกป้อนราชอาณาจักร ให้ยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่และเสียค่าใช้จ่ายในการออก หนังสือรับรองตามที่กรมป่าไม้กำหนด ทั้งนี้ การแจ้ง การขอ การออกหนังสือรับรอง และอัตราค่าใช้จ่ายให้ เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมป่าไม้กำหนดโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี อย่างไรก็ตาม การออกหนังสือ รับรองตามมาตรา ๑๘/๑ หรือมาตรา ๑๘/๒ กรมป่าไม้จะกำหนดให้สถาบันหรือองค์กรอื่นดำเนินการแทนก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในระเบียบที่อธิบดีกรมป่าไม้กำหนด ในการนี้ให้ถือว่าพนักงานหรือ เจ้าหน้าที่ของสถาบันหรือองค์กรอื่นที่ดำเนินการแทนพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมาย อาญาเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามความในส่วนนี้ (มาตรา ๖ เพิ่มบทบัญญัติ “ส่วนที่ ๒/๑ การรับรองไม้” มาตรา ๑๘/๑ มาตรา ๑๘/๒ และมาตรา ๑๘/๓ ของหมวด ๑ การทำไม้และเก็บหาของป่า แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔)

๔. กำหนดในกรณีผู้นำไม้ที่มีใช้ไม้หวงห้ามเข้าเขตด่านป่าไม้ ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามอัตรา ที่รัฐมนตรีกำหนด เว้นแต่เป็นการนำไปเพื่อใช้สอยส่วนตัวภายในเขตท้องที่จังหวัดที่ทำไม้นั้น หรือเป็นการนำไม้ ที่ปลูกขึ้นในที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้ทำประโยชน์ตามประเภทหนังสือแสดงสิทธิที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี เข้าเขตด่านป่าไม้ไปใช้สอยส่วนตัวไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม (มาตรา ๗ แก้ไขมาตรา ๒๕)

๕. แก้ไขเพิ่มเติมให้ไม้ที่มีหนังสือรับรองตามมาตรา ๑๘/๑ และมาตรา ๑๘/๒ หรือไม้ที่มีหลักฐาน แสดงว่าได้มาโดยชอบด้วยกฎหมาย (มาตรา ๘ แก้ไขมาตรา ๕๑(๖))

๖. กำหนดให้บรรดาไม้สัก ไม้ยาง ไม้ชิงชัน ไม้เก็ดแดง ไม้โอเม้ง ไม้พุงแกลบ ไม้กระพี้ ไม้แดงจีน ไม้ชะยูง ไม้ซิก ไม้กระซิก ไม้กระซิบ ไม้พะยุง ไม้หมากพลูตักแตน ไม้กระพี้เขาควาย ไม้เก็ดดำ ไม้โอเฒ่า และ ไม้เก็ดเขาควาย ที่ขึ้นในป่า ให้เป็นไม้หวงห้ามประเภท ก ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ จนกว่า จะได้มีการตราพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามความใน มาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๙)

๗. การดำเนินการออกระเบียบตามมาตรา ๑๘/๑ มาตรา ๑๘/๒ และมาตรา ๑๘/๓ แห่งพระราชบัญญัติ ป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่ วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ ให้รัฐมนตรีรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ (มาตรา ๑๐)